

Concepte	Escala de valors	Observacions
Valor de referència.	2	D'aplicació d'una o diverses modalitats en cada servei.
Marge de valors.	1 a 2	
Tecnologia utilitzada/tecnologia de referència.	Fins a + 50 %	D'aplicació segons criteris específics per servicis i bandes de freqüències en les modalitats i conceptes afectats.

En la pàgina 231, primera columna, article 63, apartat U, en l'epígraf 1.1.7, hi ha una taula en l'última columna de la qual, «Codi de modalitat», on diu: «1161, 1162, 1163, 1164, 1165 i 1166», ha de dir: «1171, 1172, 1173, 1174, 1175 i 1176».

En la pàgina 234, segona columna, article 63, apartat U, en l'epígraf 2.2.1, hi ha una taula en una de les columnes de la qual, la relativa al Coeficient «C₅», la dada de la segona fila, corresponent a la freqüència 1.000-3.000 MHz, és 0,1473, en compte d'1,1473.

En la pàgina 237, segona columna, article 63, apartat U, en l'epígraf 3.2.2, hi ha una taula les dades de la qual han de ser les següents:

Bandes de freqüències	Coeficients					Codi de modalitat
	C1	C2	C3	C4	C5	
470 a 830 MHz ...	1	1	1,3	1,25	0,500 k	3222

En la pàgina 254, en la disposició addicional onze, apartat U, 3r i 7m, on diu: «Administracions públiques», ha de dir: «Administracions Públiques».

6800 *CORRECCIÓ d'errors de la Llei 53/2002, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social.* («BOE» 81, de 4-4-2003.)

Havent advertit errors en la Llei 53/2002, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social, publicada en el «Boletín Oficial del Estado» número 313, de 31 de desembre del 2002, i en el suplement en llengua valenciana número 2, de d'1 de març del 2003, s'efectuen les rectificacions oportunes referides a la versió en llengua valenciana:

En la pàgina 280, segona columna, article 4. Dos. b'), primera línia, on diu: «...especials simplificats...», ha de dir: «especials simplificat...».

En la pàgina 282, primera columna, article 4. Sis. 6t. b), última línia, on diu: «... estes seus, establiment o domicili ...», ha de dir: «... tals seu, establiment o domicili...».

En la pàgina 283, primera columna, article 4. Set, segon paràgraf, on diu: «Quatre. Quan les quotes de l'impost sobre el valor afegit ...», ha de dir: «Quatre. Quan les quotes de l'Impost sobre el Valor Afegit ...».

En la pàgina 308, primera columna, article 15, Part I, Taula de taxes i drets, segona línia, on diu: «Taxa addi-

cional (Regla 68.3.a)...993,11, ha de dir: «Taxa addicional (Regla 68.3.a) ...493,11».

En la pàgina 317, segona columna, article 37. Tres, segon paràgraf, novena línia, on diu: «No obstant, la inspecció dels tributs...», ha de dir: «No obstant, la Inspecció dels Tributs ...».

En la pàgina 318, primera columna, article 38. U, sexta línia, on diu: «el cens d'obligats tributaris ...», ha de dir: el Cens d'Obligats Tributaris ..., i en la novena línia, on diu: «El cens d'obligats tributaris formarà part del cens de contribuents ...», ha de dir: «El Cens d'Obligats Tributaris formarà part del Cens de Contribuents ...».

En la pàgina 318, segona columna, article 38.7, penúltima línia, on diu: «... document únic electrònic», ha de dir: «Document Únic Electrònic».

En la pàgina 326, primera columna, article 50. Quatre, últim paràgraf, quarta línia, on diu: «...podrà utilitzar-se la participació ...», ha de dir: «... podrà autoritzar-se la participació ...».

En la pàgina 330, segona columna, article 66. Cinc, article 99.3, quinta línia, on diu: «... del sector públic espanyol ...», ha de dir: «...del sector públic estatal ...».

En la pàgina 333, segona columna, article 71. Tres, tercer paràgraf, quarta línia, on diu: «... el Decret 4650/1970, de 19 de desembre ...», ha de dir: «... El Decret 3650/1970, de 19 de desembre ...».

En la pàgina 333, segona columna, article 71, antepenúltim paràgraf, on diu: «Tres. S'afig un incís ...», «ha de dir: «Quatre. S'afig un incís ...».

En la pàgina 367, primera columna, disposició addicional quinze, primer paràgraf, sexta línia, on diu: «a la Fundació de Formació d'Euskadi ...», ha de dir: «al Fons Formació Euskadi ...».

En la pàgina 370, segona columna, disposició transitòria primera, primer paràgraf, diuitena línia, on diu: «... al citat període impositiu ...», ha de dir: «... als citats períodes impositius ...».

8035 *CORRECCIÓ d'errors de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions.* («BOE» 92, de 17-4-2003.)

Havent advertit un error en la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions, publicada en el «Boletín Oficial Del Estado» número 310, del dia 27 de desembre del 2002, i en el suplement en llengua valenciana número 1, d'1 de gener del 2003, s'efectua la rectificació oportuna referida a la versió en llengua valenciana:

En la pàgina 159, primera columna, on diu: «Disposició addicional setima. Fundacions vinculades als partits polítics (nova)», ha de dir: «Disposició addicional setima. Fundacions vinculades als partits polítics».

8510 *LLEI 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal.* («BOE» 99, de 25-4-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els que vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La legislació sobre sanitat animal ha tingut la seua base fonamental en la Llei d'Epizooties de 20 de desembre de 1952 i en el Reglament que la desplega, aprovat per Decret de 4 de febrer de 1955, i ha constituït un instrument de gran utilitat en la prevenció, lluita i control de les malalties dels animals, tant de caràcter epizòtic com enzoòtic, que estaven assentades en la primera mitat del segle passat a Europa i al món.

Els importants canvis sociopolítics, econòmics i tecnològics succeïts en els últims anys han fet que resulte necessari actualitzar i adequar la legislació a les noves directrius de l'ordenament nacional i del context internacional.

Els principals canvis estructurals produïts, que afecten plenament la sanitat animal, són els següents:

a) La modificació de l'estructura de l'Estat, amb la implantació de l'Estat de les Autonomies, i l'assumpció per les comunitats autònomes de la competència exclusiva en matèria de ramaderia, així com de desplegament legislatiu i execució de la legislació bàsica de l'Estat en matèria de sanitat animal.

b) La incorporació d'Espanya, com a membre de ple dret, a la Unió Europea.

c) La desaparició de les fronteres internes entre els Estats membres per al comerç intracomunitari, que incrementa el risc de difusió de les malalties infeccioses dels animals i altres patologies.

d) L'aplicació d'una tecnologia nova a fi de disminuir els costos de producció i fer les explotacions viables des del punt de vista econòmic, que ha donat lloc a la concentració de poblacions d'animals, amb el consegüent risc d'incrementar la difusió de les malalties, i que ha originat el que es denomina «patologia de les col·lectivitats», amb el major perill, tant per a la població animal domèstica i silvestre, com per a la humana.

e) La necessitat de disposar d'explotacions ramaderes l'activitat de les quals siga respectuosa amb el medi ambient i l'entorn natural, en especial des del punt de vista de la correcta gestió dels residus.

Per tot això, es fa imprescindible promulgar una nova Llei de sanitat animal en què es pevegen tots estos supòsits, i que contribuïska a facilitar les tasques de prevenció i eradicació ràpida de qualsevol malaltia.

I

La sanitat animal es considera un factor clau per al desenrotllament de la ramaderia, i és de vital transcendència tant per a l'economia nacional com per a la salut pública, així com per al manteniment i conservació de la diversitat d'espècies animals. Per a la salut pública, per la possible transmissió de malalties dels animals a l'home, i pels efectes nocius que per a este pot provocar la utilització de determinats productes a fi d'augmentar la productivitat animal. Per a l'economia nacional, no sols per les pèrdues directes que la malaltia produïx en les explotacions afectades, sinó també per les pèrdues indirectes que originen les restriccions que es poden produir en els mercats interior i exteriors per als animals afectats i els seus productes, determinant la utilització d'importants recursos de l'Estat i, en casos extrems, podent arribar a adquirir proporcions les conseqüències de les quals bé pogueren ser qualificades de catastròfiques.

La situació de contagi entre les mateixes espècies d'animals domèstics i silvestres per una mateixa malaltia, així com la possible creació de reservoris en el medi natural, fan inseparables les actuacions sanitàries tant

en un medi com en un altre. Les malalties epizòtiques, inclús en el seu concepte més lleu, poden tindre unes conseqüències molt més greus en el medi natural, podent arribar a afectar tota la piràmide ecològica i provocar danys irreparables en la fauna silvestre.

II

L'establiment d'un mercat intracomunitari sense fronteres fa necessari evitar, en la mesura que siga possible, la introducció de malalties a Espanya des dels mercats exteriors, per mitjà de la regulació de la inspecció sanitària en frontera, com una primera barrera defensiva, formada per veterinaris ben informats del comportament i l'evolució de les malalties exòtiques a nivell mundial, que participen de forma ràpida en el seu control, complementada amb la necessària coordinació entre les Administracions públiques espanyoles amb competències en l'àmbit de la sanitat animal. Per a això, s'ha de disposar, a més, dels mètodes necessaris de detecció i d'equips humans preparats i enquadrats en una estructura que permeta, en el marc de la legislació vigent, actuar amb rapidesa i eficàcia per a jugar qualsevol focus de malaltia epizòtica que poguera aparèixer.

Específicament, la necessitat d'implementar i mantindre les tècniques de diagnòstic de les malalties exòtiques i les soques dels agents patògens que les produeixen, així com manejar-los dins d'unes condicions de màxima seguretat biològica, de coordinar i homologar les tècniques de tots els laboratoris que s'ocupen d'estes, i de promocionar la formació continuada del personal tècnic que hi treballa, requereix la designació de laboratoris centrals de sanitat animal.

Les normes d'actuació davant de la presentació d'epizooties concedixen gran importància al coneixement immediat de qualsevol focus de malaltia i a l'actuació ràpida i eficaç de les Administracions públiques, per mitjà de la coordinació de les seues accions i amb la disponibilitat de mitjans adequats, entre els quals la possibilitat de sacrifici immediat dels animals malalts o sospitosos d'estar-ho, i la indemnització justa i compensatòria al particular afectat, cobren especial importància en la llei.

III

No hi ha dubte que la base d'una bona sanitat animal es troba en l'existència d'una adequada ordenació sanitària del sector productiu. L'establiment de condicions sanitàries bàsiques en les explotacions, el suport a la creació d'agrupacions de defensa sanitària ramadera i la regulació de la qualificació sanitària mereixen una especial consideració en la llei.

Organitzacions internacionals com l'Oficina per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) i l'Oficina Internacional d'Epizooties (OIE) han advertit la Unió Europea del greu acreixement del risc de difusió de les epizooties per l'augment de les relacions comercials i l'increment experimentat, com a conseqüència del transport d'animals a llarga distància. Per tant, es considera imprescindible determinar les condicions higienicosanitàries del transport, així com la regulació sanitària d'aquells certàmens ramaders i, amb especial atenció, dels centres de concentració d'animals, on la reunió i la posterior dispersió d'animals impliquen riscos sanitaris addicionals de singular importància.

Un altre element important en la cadena sanitària preventiva animal està representat pels escorxadors, centres d'observació epidemiològica que permeten orientar les actuacions en matèria de sanitat animal. Per este motiu, cal establir sistemes coordinats que canalitzen oportunament la informació que s'hi genera, perquè esta servisca de referència per als plans i actuacions en l'àmbit de la sanitat animal.

IV

La indústria farmacèutica ha posat a la disposició de la ramaderia potents i eficaços productes per a preservar la sanitat, però que poden presentar notoris efectes nocius per al consumidor de carns o productes ramaders quan són manejats de forma inadeguada, o no són respectats els pertinents temps d'espera perquè l'organisme animal els elimine. Per esta raó, s'imposa el control de la seua aplicació, així com del temps d'espera d'eliminació i el control dels nivells de fàrmacs en productes destinats al consum. D'esta manera, a més d'assegurar els objectius econòmics, es garanteix la salubritat de les carns i dels productes ramaders en el moment del consum.

Així mateix, ha de regular-se l'autorització administrativa prèvia dels productes zosanitaris, amb especial atenció a les limitacions en la tinença dels reactius de diagnòstic de les malalties dels animals objecte de programes nacionals d'actuació.

Finalment, no pot oblidar-se la necessària autorització administrativa prèvia en matèria d'alimentació animal, donada la importància que té per a la salut dels animals, així com per a la salut pública.

V

Encara que la present llei pretén millorar la sanitat animal per mitjà d'un sistema preventiu que siga eficaç per a impedir l'aparició i desenrotllament de les malalties, sempre hi haurà accions que, de forma negligent o intencionada, infringisquen les normes establides. En conseqüència, és necessari l'establiment d'un règim sancionador, també justificat per la necessitat d'integració completa de les normes comunitàries en l'ordenament jurídic intern, alhora que s'han de prevore els necessaris controls i inspeccions per a assegurar el compliment de la llei, atorgant caràcter d'autoritat als funcionaris inspectors actuants.

VI

Finalment, es regulen les taxes competència de l'Administració General de l'Estat en matèria de sanitat animal, en compliment del principi de legalitat.

La present llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.10a, 13a, 14a, 16a i 23a de la Constitució, que reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de comerç exterior, de bases i de coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, d'hisenda general, de sanitat exterior, bases i coordinació general de la sanitat i legislació sobre productes farmacèutics, i de legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, respectivament.

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i fins de la llei.*

1. Esta llei té per objecte:

- a) L'establiment de les normes bàsiques i de coordinació en matèria de sanitat animal.
- b) La regulació de la sanitat exterior quant a la sanitat animal.

2. Són fins d'esta llei:

- a) La prevenció, lluita, control i eradicació de les malalties dels animals.
- b) La millora sanitària dels animals, de les seues explotacions, dels seus productes i de la fauna dels ecosistemes naturals.

c) La prevenció de la introducció en el territori nacional, i en la resta de la Unió Europea, de malalties dels animals, evitant així mateix la propagació de les ja existents.

d) La protecció de la salut humana i animal per mitjà de la prevenció, lluita, control i, si és el cas, eradicació de les malalties dels animals susceptibles de ser transmeses a l'espècie humana o que impliquen riscos sanitaris que comprometen la salut dels consumidors.

e) La prevenció dels riscos per a la salut humana derivats del consum de productes alimentaris d'origen animal que puguen ser portadors de substàncies o additius nocius o fraudulents, així com de residus perjudicials de productes zosanitaris o qualssevol altres elements d'utilització en terapèutica veterinària.

f) La prevenció dels riscos per a la sanitat animal derivats de la utilització incorrecta de productes zosanitaris, de l'administració de productes nocius i del consum de productes per a l'alimentació animal que continguin substàncies capaces de desencadenar l'aparició de malalties en els animals.

g) L'avaluació dels riscos per a la sanitat animal del territori nacional, tenint en compte els testimonis i les evidències científiques existents, els processos i mètodes de producció pertinents, l'activitat econòmica subjacent, la pèrdua de rendes, els mètodes pertinents d'inspecció, mostratge i prova, la prevalència de malalties concretes, l'existència de zones lliures de malalties i les condicions ecològiques i ambientals.

h) Aconseguir un nivell òptim de protecció de la sanitat animal contra els seus riscos potencials, tenint en compte els factors econòmics de l'activitat pecuària i, entre ells, el possible perjudici per pèrdua de producció o de vendes en cas d'entrada, difusió o propagació d'una malaltia, els costos de control o eradicació i la relació cost-benefici d'altres possibles mètodes per a limitar els riscos.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

L'àmbit d'aplicació d'esta llei comprén:

a) Tots els animals, les explotacions i els cultius d'estos, així com les seues produccions específiques i derivades.

b) Els productes zosanitaris, productes per a l'alimentació animal i la resta de mitjans de producció animal pel que fa a la seua elaboració o fabricació, emmagatzemament o conservació, transport, comercialització, aplicació o subministrament i presència residual, si és el cas, en animals i en els productes d'origen animal.

c) Els allotjaments del ramat, els terrenys, pastius, estanys i ecosistemes naturals, les explotacions d'aquicultura, les instal·lacions i utillatge, materials, mitjans de transport i de sacrifici d'animals, així com de conservació o emmagatzemament de les seues produccions.

d) Les activitats de les persones físiques o jurídiques, de naturalesa pública o privada, quan estes activitats estiguen relacionades amb alguna de les finalitats d'esta llei.

Article 3. *Definicions.*

Pel que fa a esta llei, s'entén per:

1. Agrupació de defensa sanitària: l'associació de propietaris o titulars d'explotacions d'animals constituïda per a l'elevació del nivell sanitari i productiu i la millora de les condicions zootècniques de les seues explotacions, per mitjà de l'establiment i execució de programes de profilaxi, lluita contra les malalties dels animals i millora de les seues condicions higièniques i productives. A estos efectes, les cooperatives agràries podran també constituir-se en agrupacions de defensa sanitària.

2. Animals de producció: els animals de producció, reproducció, esquer o sacrifici, inclosos els animals de pelleteria o d'activitats cinegètiques, mantinguts, encebats o criats per a la producció d'aliments o productes d'origen animal per a qualsevol ús industrial o un altre fi comercial o lucratiu.

3. Animals de companyia: els animals que tinga en el seu poder l'home, sempre que la seua tinença no tinga com a destí el seu consum o l'aprofitament de les seues produccions, o no es duga a terme, en general, amb fins comercials o lucratius.

4. Animals domèstics: aquells animals de companyia pertanyents a espècies que crie i posseísca tradicionalment i habitualment l'home, a fi de viure en domesticitat en la llar, així com els d'acompanyament, conducció i ajuda de persones cegues o amb deficiència visual greu o severa.

5. Fauna silvestre: el conjunt d'espècies, subespècies, població i individus animals que viuen i es reproduïxen de forma natural en estat silvestre en el territori nacional, inclosos els que es troben en hivernada o estan de pas, amb independència del seu caràcter autòcton o al·lòcton, i de la possibilitat del seu aprofitament cinegètic. No s'entendran inclosos els animals de les dites espècies que tinguen el caràcter de domèstics, criats amb fins productius o d'aprofitament d'estos o de les seues produccions o cultius, i els d'experimentació o investigació científica amb la deguda autorització.

6. Autoritat competent: els òrgans competents de les comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla; els òrgans competents de l'Administració General de l'Estat en matèria de sanitat exterior i d'autorització de comercialització de productes zoonosanitaris, i els òrgans competents de les entitats locals en les funcions pròpies o complementàries que la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, i qualsevol altres lleis sectorials encomanen a les esmentades entitats.

7. Centre de concentració d'animals: aquelles instal·lacions, incloses les explotacions o certàmens, on es reuneix ramat procedent de distintes explotacions per a formar lots d'animals destinats al seu posterior comerç, concurs o exposició, així com els centres de testatge d'animals.

8. Certamen ramader: aquella activitat autoritzada en la qual es reuneix el ramat en instal·lacions adequades, amb destí a la seua transacció comercial, siga per a reproducció, esquer o sacrifici o un altre aprofitament, siga amb destí a la seua exhibició o mostra, siga a la seua valoració i posterior premi, si és el cas, i en les quals poden participar tots els ramaders o persones interessades que reunisquen, en cada cas, els requisits exigibles.

9. Enzoòtia: malaltia dels animals amb freqüència normal o presència regular i constant en una població animal d'un territori determinat.

10. Epizoòtia: malaltia infectocontagiosa dels animals que determina un augment notablement i relativament ràpid del nombre de casos en una regió o territori determinats.

11. Espai natural tancat: qualsevol espai o terreny natural que està tancat o senyalitzat, impeding el pas de persones alienes a aquell. Correspon a deveses, pastius, muntanyes comunals, reserves de caça, parcs naturals, parcs nacionals, vedats de caça o qualsevol lloc sotmés a règim especial d'explotació animal cinegètica o pesquera.

12. Explotació d'animals: qualsevol instal·lació, construcció o, en el cas de cria a l'aire lliure, qualsevol lloc en què es tinguen, crien o es manegen animals o s'exposen al públic, amb fins lucratius o sense. A estos efectes, s'entendran inclosos els nuclis zoològics, els escorxa-

dors i altres llocs en què es realitze el sacrifici d'animals, els centres en què es duguen a terme espectacles taurins, les instal·lacions dels operadors comercials i els centres de concentració.

13. Exportació: l'eixida d'animals, productes d'origen animal, productes zoonosanitaris i productes per a l'alimentació animal, del territori espanyol comprés en el territori duaner de la Unió Europea, amb destí a països tercers o a territoris tercers. Es considerarà com a exportador la persona, física o jurídica, que sol·licita l'exportació o, si és el cas, la realització de la inspecció veterinària en frontera a què es referix l'article 11.

14. Focus: aparició d'una malaltia en una explotació o lloc determinat. Si no es pot realitzar esta limitació, un focus correspon a la part del territori en la qual no es pot garantir que els animals no hagen pogut tindre cap contacte amb els animals malalts.

15. Importació: l'entrada d'animals, productes d'origen animal, productes zoonosanitaris i productes per a l'alimentació animal en el territori espanyol comprés en el territori duaner de la Unió Europea, procedent de tercers països o de territoris tercers. Es considerarà com a importador la persona, física o jurídica, que sol·licita la importació o, si és el cas, la realització de la inspecció veterinària en frontera a què es referix l'article 12.

16. Integració: aquella relació contractual ramadera en la qual una part, denominada integrador, s'obliga a aportar els animals i/o els productes per a l'alimentació animal, productes sanitaris i assistència veterinària, i l'altra, denominada ramader integrat, aporta els servicis d'allotjament del ramat, instal·lacions, mà d'obra i atenció als animals. A estos efectes, l'integrador o l'integrat podran ser persones físiques o jurídiques, incloses les entitats associatives agràries de qualsevol tipus.

17. Laboratori nacional de referència: laboratori designat oficialment per l'Administració General de l'Estat per a una determinada malaltia dels animals o per a un determinat residu en productes d'origen animal, sent el responsable de la coordinació de les actuacions necessàries amb els laboratoris de totes les Administracions públiques, a fi que els resultats obtinguts en l'àmbit de la dita responsabilitat siguin homogenis en tots estos. Este laboratori complirà, així mateix, la resta de funcions que siguin necessàries i que es detallaran en la seua designació.

18. Productes zoonosanitaris: les substàncies o els ingredients actius, així com les formulacions o preparats que continguen un o diversos d'estos, destinats al diagnòstic, prevenció, tractament, alleugeriment o cura de les malalties o mals dels animals, per a modificar les funcions corporals, la inducció o el reforç de les defenses orgàniques o la consecució de reaccions que les evidencien, o a la seua utilització en l'entorn dels animals o en les activitats estretament relacionades amb la seua explotació, per a la lluita contra els vectors de malalties dels animals o enfront d'espècies animals no desitjades, o aquells productes d'ús específic en l'àmbit ramader, en els termes establits en la normativa d'aplicació.

En esta definició s'entendran inclosos, junt amb altres productes zoonosanitaris, els medicaments veterinaris i els biocides d'ús ramader, que es regiran per la seua normativa específica d'aplicació, sense perjuí del que disposa expressament respecte d'estos esta llei.

19. Biocides d'ús ramader: aquells productes zoonosanitaris consistents en substàncies o ingredients actius, així com formulacions o preparats que continguen un o diversos d'estos, usats amb fins d'higiene veterinària, destinats a la seua utilització en l'entorn dels animals o en les activitats estretament relacionades amb la seua explotació.

20. Productes d'origen animal: tota part de l'animal, en estat natural o transformat, destinada al consum

humà o animal, o a usos tècnics o industrials. S'entendran inclosos els òvuls, semen o embrions, els derivats o subproductes d'origen animal, els ous embrionats, els trofeus d'animals o d'origen animal, les excrecions i els cadàvers d'animals.

21. Productes per a l'alimentació animal: els pinsos, les premescles, els additius, les matèries primeres i les substàncies i productes emprats en l'alimentació animal.

22. Veterinari oficial: el llicenciat en Veterinària al servei d'una Administració pública, destinat a este efecte per l'autoritat competent.

23. Veterinari autoritzat o habilitat: el llicenciat en Veterinària reconegut per l'autoritat competent per a l'execució de les funcions que reglamentàriament s'establisquen, en especial, el veterinari de les agrupacions de defensa sanitària i el veterinari d'explotació. S'entendrà per veterinari d'explotació el veterinari o empresa veterinària que es trobe al servei, exclusiu o no, d'una explotació, de forma temporal o permanent, per a la prestació en esta dels servicis i tasques propis de la professió veterinària que el titular o responsable de l'explotació li encomane.

24. Lloc d'inspecció fronterer: qualsevol lloc d'inspecció designat i autoritzat per les normes comunitàries i amb instal·lacions destinades a la realització dels controls veterinaris previs a la importació o exportació.

25. Centre d'inspecció: qualsevol instal·lació o centre diferenciat, inclòs en un lloc d'inspecció fronterer, on es realitzen els controls veterinaris previs a la importació. Estos centres estaran, en tot cas, inclosos en els recintes duaners corresponents. Així mateix, s'entendrà com a centre d'inspecció qualsevol recinte autoritzat per l'òrgan competent de l'Administració General de l'Estat on s'efectuen controls veterinaris de les mercaderies objecte d'exportació.

26. Centre de quarantena: local autoritzat, constituït per una o diverses unitats separades operativament i físicament, inclòs o adscrit a un lloc d'inspecció fronterer, destinat a la introducció d'animals amb la mateixa situació sanitària, per a mantindre en aïllament i observació clínica a l'espera que es dictamine la seua situació sanitària.

27. Rastreig: introducció d'animals de l'espècie susceptible a una malaltia epizoòtica en tots els allotjaments d'una explotació o, si és el cas, d'una zona ja sanejada, on van estar animals afectats per l'esmentada malaltia, a fi d'evidenciar la no persistència de l'agent causal.

28. Residus en productes d'origen animal: tota substància, inclosos els seus metabòlits, que queda en les produccions o en l'animal, i, després del sacrifici, en qualsevol dels seus teixits, com a resultat d'un tractament, ingesta o exposició de l'animal a este, inclosos els contaminants ambientals, o com a resultat de l'administració de substàncies o productes no autoritzats.

29. Residus d'especial tractament: els envasos de medicaments, les vacunes, medicaments caducats, xeringues d'usar i tirar i qualsevol classe d'utensilis d'exploració o aplicació, així com el material quirúrgic d'usar i tirar.

30. Subproductes d'explotació: tot material orgànic eliminable generat en l'explotació d'animals, com ara fem, purines, jaços i pinsos alterats no aptes per al consum.

31. Vector: mitjà transmissor, mecànic o biològic, que servix de transport d'agents patògens d'un animal a un altre.

32. Zoonosi o antropozoonosi: malaltia que es transmet dels animals a l'home, i viceversa, d'una forma directa o indirecta.

Article 4. *Principi de proporcionalitat.*

Les mesures que adopten les Administracions públiques en l'àmbit d'esta llei, per a la protecció i defensa sanitàries dels animals, seran proporcionals al resultat que es pretenga obtindre, amb avaluació prèvia del risc sanitari, d'acord amb els coneixements tècnics i científics en cada moment, i tindran en compte l'objectiu de reduir al mínim, en la mesura que es puga, els efectes negatius que puguen tindre sobre el comerç d'animals i els seus productes.

Article 5. *Obligació de comunicació.*

Tota persona, física o jurídica, pública o privada, estarà obligada a comunicar a l'autoritat competent, de forma immediata i, en tot cas, en la forma i terminis establits, tots els focus dels quals tinga coneixement de malalties de caràcter epizoòtic, o que per la seua especial virulència, extrema gravetat o ràpida difusió impliquen un perill potencial de contagi per a la població animal, inclosa la domèstica o silvestre, o un risc per a la salut pública o per al medi ambient. En els supòsits en què no es preveja un termini específic en la normativa aplicable, este serà de 24 hores com a màxim per a les malalties de declaració obligatòria.

Serà igualment obligatòria la comunicació de qualsevol procés patològic, que, inclús no reunint les característiques mencionades, ocasione la sospita de ser una malaltia de les incloses en les llistes de malalties de declaració obligatòria.

Igualment, s'hauran de comunicar tots aquells fets o activitats que suposen una sospita de risc i greu perill per a la salut humana, animal o per al medi ambient en relació als productes zoosanitaris i per a l'alimentació animal.

Este principi afectarà, d'una manera especial, els laboratoris privats de sanitat animal, en relació a les mostres que processen.

Article 6. *Coordinació de la sanitat animal.*

Les Administracions públiques adoptaran els programes i les actuacions necessaris en matèria de sanitat animal, en l'àmbit de les seues respectives competències. La coordinació en matèria de sanitat animal inclourà:

a) L'establiment d'índexs o criteris mínims comuns per a avaluar les necessitats dels programes sanitaris per espècies animals i produccions, en funció dels mapes epizoootiològics.

b) La determinació dels fins o objectius mínims comuns en matèria de prevenció, promoció i assistència sanitària veterinària.

c) L'establiment de criteris mínims comuns d'avaluació de l'eficàcia dels programes zoosanitaris.

TÍTOL II

Prevenió, lluita, control i eradicació de les malalties dels animals

CAPÍTOL I

Prevenió de les malalties dels animals

Article 7. *Obligacions dels particulars.*

1. Els propietaris o responsables dels animals, comerciants, importadors, exportadors, transportistes, i els professionals que exercisquen activitats relacionades amb la sanitat animal, siguen persones físiques o jurídiques, hauran de:

a) Vigilar els animals, els productes d'origen animal, els productes per a l'alimentació animal, els productes zoonosanitaris i, en general, els altres mitjans relacionats amb la sanitat animal, que tinguen o hagen tingut sota la seua responsabilitat.

b) Facilitar qualsevol classe d'informació que els requerisca l'autoritat competent sobre l'estat sanitari dels animals i productes d'origen animal, els productes zoonosanitaris, els productes per a l'alimentació animal i, en general, els altres mitjans relacionats amb la sanitat animal, que tinguen o hagen tingut sota la seua responsabilitat.

c) Aplicar i dur a terme totes les mesures sanitàries imposades per la normativa vigent en cada cas, així com les mesures sanitàries obligatòries que s'establisquen per a previndre les malalties dels animals, o consentir la seua aplicació, així com posar els mitjans necessaris perquè es puguen realitzar les esmentades mesures amb les degudes garanties de seguretat, tant per als animals objecte d'aquelles com per al personal que les execute.

d) Tindre degudament identificats els seus animals, en la forma i les condicions imposades per la normativa aplicable.

e) Comunicar a les Administracions públiques, en temps i forma, les dades sanitàries exigides per la normativa aplicable en cada cas, en especial les relatives a naixements, morts, entrades i eixides d'animals, així com l'aparició reiterada d'animals morts de la fauna silvestre.

f) Procedir a l'eliminació o destrucció dels cadàvers d'animals i la resta de productes d'origen animal, que tinguen sota la seua responsabilitat, en la forma i condicions establides en la normativa aplicable en cada cas.

g) No abandonar els animals que tinguen sota la seua responsabilitat, o els seus cadàvers.

h) Complir adequadament les obligacions relatives als medicaments veterinaris, en especial el control i la deguda observança dels terminis d'espera establits en cas de tractament dels animals amb estos medicaments.

i) Assumir els costos derivats de la custòdia, transport, emmagatzemament, alimentació, sacrifici, destrucció i, en general, de qualsevol tipus, en relació amb els seus animals, productes d'origen animal, productes zoonosanitaris i productes per a l'alimentació animal, que tinguen sota la seua responsabilitat i es deriven de les mesures sanitàries, incloses les de salvaguarda i les cautelars que puguen adoptar les autoritats competents.

j) Sol·licitar els certificats o la documentació sanitària exigibles per a la importació i exportació, en la forma i les condicions previstes reglamentàriament. Així mateix, correspondrà a l'importador o exportador assumir els costos derivats de la custòdia, transport, emmagatzemament, alimentació, sacrifici, destrucció i, en general, de qualsevol tipus, en relació amb els animals, productes d'origen animal, productes zoonosanitaris i productes per a l'alimentació animal, que tinguen com a destí la importació o exportació, fins que es realitze la inspecció veterinària en frontera prevista en el capítol II d'este títol i, si és el cas, amb posterioritat.

k) Mantindre en bon estat sanitari els seus animals, productes d'origen animal, productes zoonosanitaris i productes per a l'alimentació animal, i, si és el cas, efectuar les revisions i modificacions en les instal·lacions que disminuïsquen el risc d'aparició de malalties.

l) Mantindre les condicions sanitàries adequades de les espècies cinegètiques, a fi d'evitar l'aparició de malalties.

m) Comunicar a l'autoritat competent les malalties dels animals a què es referix l'article 5, de les quals tinga sospita.

n) En general, complir les obligacions que la normativa aplicable els impose en matèria de sanitat animal.

2. En les integracions, així mateix, són obligacions de l'integrador i de l'integrat les següents:

a) L'integrador haurà de:

1r. Comunicar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma en què radique la relació de les explotacions que té integrades, amb les seues respectives ubicacions.

2n. Vetlar per la correcta sanitat dels animals i el seu adequat transport, així com vetlar també perquè els medicaments veterinaris i les pautes d'aplicació es corresponguen amb la normativa establida, sent responsable d'això.

3r. Comunicar a l'autoritat competent les malalties dels animals a què es referix l'article 5, succeïdes en les explotacions dels seus integrats i de les quals tinga sospita.

4t. Cerciorar-se que els animals o productes obtinguts en l'explotació estiguen en condicions sanitàries adequades al posar-los en el mercat i que el seu transport complisca les condicions de sanitat i protecció animal establides per la normativa aplicable.

b) I a l'integrat, per la seua banda, li correspon:

1r. Comunicar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma en què radique la identificació de l'integrador.

2n. Vetlar per l'atenció sanitària del ramat depositat en la seua explotació per l'integrador, de forma conjunta amb este, especialment pel seu adequat maneig i higiene i l'aplicació correcta de la medicació, seguint les pautes indicades pel servici d'assistència veterinària de l'integrador, així com complir i fer complir les normes sanitàries pel que fa a l'entrada en l'explotació de persones i vehicles.

3r. Comunicar a l'integrador tota sospita de qualsevol malaltia infecciosa que afecte els animals depositats per este en la seua explotació.

Article 8. *Mesures sanitàries de salvaguarda.*

1. Per a previndre la introducció o difusió en el territori nacional de malalties dels animals de declaració obligatòria previstes en el Codi Zoonosanitari Internacional de l'Oficina Internacional d'Epizooties o en la normativa nacional o comunitària, en especial d'aquelles d'alta difusió, o per a previndre l'extensió d'estes malalties en cas d'existència de casos sospitosos o confirmats o de greu risc sanitari, l'Administració General de l'Estat o els òrgans competents de les comunitats autònomes, d'ofici o a instància de la primera, podran adoptar les següents mesures cautelars:

a) Prohibició cautelar del moviment i transport d'animals i productes d'origen animal o subproductes d'explotació, en una zona o territori determinats o en tot el territori nacional, prohibició cautelar de l'entrada o eixida d'aquells en explotacions, o la seua immobilització cautelar en llocs o instal·lacions determinats.

b) Sacrifici obligatori d'animals.

c) Confiscació i, si és el cas, destrucció obligatòria de productes d'origen animal, productes zoonosanitaris i productes per a l'alimentació animal, en una zona o territori determinats o en tot el territori nacional.

d) Confiscació i, si és el cas, sacrifici d'aquells animals que no complisquen la normativa sanitària o d'identificació vigent.

e) Suspensió cautelar de la celebració de qualssevol certàmens o concentracions de bestiar, en una zona o territori determinats, o en tot el territori nacional.

f) Suspensió cautelar de les activitats cinegètiques o pesqueres.

g) Realització d'un programa obligatori de vacunacions.

h) Prohibició o limitacions de la importació o entrada a Espanya, o d'eixida o exportació del territori nacional, d'animals, productes d'origen animal, productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal, o el canvi o restriccions del seu ús o destí, amb transformació o sense.

i) La suspensió de les autoritzacions, la prohibició transitòria o el tancament temporal dels establiments d'elaboració, fabricació, producció, distribució, dispensació o comercialització de productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal, així com el tancament o suspensió temporal d'escorxadors o centres en què es realitze el sacrifici dels animals, centres de neteja i desinfecció i la resta d'establiments relacionats amb la sanitat animal.

j) En general, totes aquelles mesures, incloses la desinfecció o desinsectació, necessàries per a previndre la introducció en el territori nacional de malalties dels animals de declaració obligatòria, en especial d'aquelles d'alta difusió, o l'extensió d'estes malalties en cas d'existència de casos sospitosos o confirmats, així com en situacions de greu risc sanitari.

2. En el cas que les esmentades mesures afecten o es referisquen a un Estat membre de la Unió Europea i, si és el cas, a tercers països, en especial la prohibició de l'entrada a Espanya de determinats animals o productes d'origen animal, se sol·licitarà prèviament a la Comissió Europea l'adopció de les mesures que foren necessàries. Fins que siguin adoptades per la Comissió Europea les mesures o les decisions corresponents, podran establir-se provisionalment les que es consideren imprescindible.

3. El ministeri competent haurà d'informar la Comissió Europea i els altres Estats membres o tercers països afectats, a través de la via corresponent, sobre les mesures adoptades o que es vagen a adoptar de conformitat amb el que disposa este article.

Article 9. *Plans de gestió d'emergències sanitàries.*

A fi de perfeccionar la capacitat de resposta de totes les estructures del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària davant de l'aparició d'emergències sanitàries greus, avaluar els riscos sanitaris, elaborar protocols, preparar les mesures de coordinació, dissenyar les polítiques, procediments i comeses, previndre la dotació estratègica, mobilització de recursos, educació, capacitació, informació i treball comunitari, les Administracions públiques, en l'àmbit de les seues respectives competències, establiran i desenrotllaran, de forma coordinada, simulacres i exercicis de simulació d'emergències sanitàries, tant empíriques com en escenaris reals.

Article 10. *Introducció de material infeccios.*

La introducció en el territori nacional de material infeccios, siga quin siga el seu destí posterior, requerirà l'autorització prèvia del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Article 11. *Deure d'informació.*

Les Administracions públiques es facilitaran entre si la informació que necessiten sobre l'activitat que realitzen en l'exercici de les seues pròpies competències, en particular pel que fa a l'abast i la intensitat de les epizooties i zoonosi, i d'aquelles altres que tinguen especial incidència i hagen sigut detectades en el seu àmbit territorial, així com de les mesures sanitàries adoptades.

CAPÍTOL II

Intercanvis amb tercers països

Article 12. *Inspeccions en frontera.*

1. La importació d'animals, productes d'origen animal i productes zoosanitaris, siga quin siga el seu destí posterior, o l'entrada d'altres elements que puguen representar un risc sanitari greu i la seua inspecció, serà realitzada únicament a través dels llocs d'inspecció fronterers o dels centres d'inspecció autoritzats a l'efecte, i en el supòsit dels productes per a l'alimentació animal, a través dels punts d'entrada autoritzats a l'efecte per l'Administració General de l'Estat.

L'exportació d'animals, productes d'origen animal, productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal, siga quin siga el seu destí posterior i la seua inspecció, serà realitzada únicament a través dels llocs d'inspecció fronterers o dels centres d'inspecció, recintes o punts d'eixida autoritzats a l'efecte per l'Administració General de l'Estat.

2. Les mercaderies a què es referix l'apartat anterior hauran de ser inspeccionades, i les inspeccions o proves sanitàries es realitzaran en els llocs d'inspecció fronterers, centres d'inspecció, punts o recintes a què es referix l'apartat anterior. En les exportacions, així mateix, les inspeccions o proves sanitàries també podran iniciar-se en els establiments de producció autoritzats a l'efecte per l'Administració General de l'Estat. En tot cas, serà necessària la corresponent autorització sanitària per a ser despatxats per les duanes.

3. Els mencionats llocs d'inspecció fronterera, centres, punts o recintes estaran dotats de locals, mitjans i personal necessaris per a la realització de les inspeccions pertinents de les mercaderies mencionades en l'apartat 1 i, en el cas d'estar autoritzats per a l'entrada d'animals, de l'espai suficient i mitjans per al compliment de les normes de benestar animal. Els òrgans competents de l'Administració General de l'Estat vetllaran per la idoneïtat d'estes instal·lacions i establiran les adaptacions que siguin procedents.

4. Els animals, productes d'origen animal, productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal, subjectes a inspecció veterinària en frontera, seran els establits en la corresponent normativa d'aplicació en cada cas.

Article 13. *Importació.*

1. Els òrgans competents i, si és el cas, els inspectors sanitaris actuants, adoptaran les mesures procedents, entre les previstes en l'article 8, en la importació d'animals, productes d'origen animal, productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal en què concórrega algun dels supòsits següents:

- La introducció dels quals estiga prohibida.
- Respecte dels que hi haja evidència, o sospita fundada per als no prohibits, que es troben afectats per malalties dels animals, que contenen residus superiors als límits màxims autoritzats o que estan acompanyats de documentació o certificats sanitaris presumptament falsos o incorrectes.
- Quan hi haja evidència, o sospita fundada, d'incompliment de la normativa vigent del qual es derive o pugua derivar-se risc sanitari greu. En este cas, es traslladaran les mesures adoptades a la comunitat autònoma en què es trobe ubicat el lloc d'inspecció fronterera, centre d'inspecció autoritzat o punt d'entrada corresponent.

En estos supòsits, així mateix, podrà adoptar-se com a mesura cautelar addicional la seua reexpedició immediata a un país tercer, amb confiscació provisional, si és procedent, de la documentació sanitària.

2. Tots els gastos que s'originen com a conseqüència de l'aplicació d'estes mesures aniran a càrrec de l'importador. No obstant, sempre que el nivell de garantia sanitària no es veja afectat, es concedirà a l'importador la possibilitat de triar, entre les mesures esmentades en l'apartat anterior, aquella o aquelles que considere més oportunes.

3. Els controls veterinaris en els llocs d'inspecció fronterers tindran caràcter únic. Una vegada realitzats, s'emetrà un certificat oficial veterinari que acompanyarà la mercaderia en els desplaçaments interns. Este certificat substituirà el certificat sanitari oficial establert per al moviment intern.

No obstant, disposicions comunitàries o nacionals podran establir procediments de control reforçats en determinats supòsits.

Article 14. *Exportació.*

1. En les exportacions, després de la realització de les inspeccions i controls sanitaris previstos en l'article 12, serà expedit o denegat el corresponent certificat sanitari, segons siga procedent, pel personal competent a l'efecte del lloc d'inspecció fronterer, centre d'inspecció, recinte o punt d'eixida de què es tracte.

2. Quan per exigències d'un tercer país importador es requerisca la realització d'altres proves o controls sanitaris, previs als que s'establixen en l'apartat anterior, estos podran ser realitzats per l'òrgan competent de l'Administració General de l'Estat, directament o a través d'entitats acreditades a estos efectes.

3. L'exportació sense l'obtenció prèvia del certificat sanitari serà responsabilitat exclusiva de l'exportador.

Article 15. *Procediment.*

1. El procediment per a la realització de les inspeccions i controls previs a la importació o exportació, que es regula en este capítol, s'iniciarà a sol·licitud de l'interessat o d'ofici.

2. La realització de les inspeccions i controls previs a la importació estarà subjecta a la liquidació prèvia de les taxes corresponents.

CAPÍTOL III

Lluita, control i eradicació de malalties dels animals

Article 16. *Obligacions dels particulars.*

1. Correspon als titulars d'explotacions ramaderes, incloses les cinegètiques i, en general, als propietaris o responsables d'animals, inclosos els silvestres, les obligacions següents:

a) Mantindre els animals en bon estat sanitari.

b) Aplicar les mesures sanitàries obligatòries que s'establisquen per a lluitar, controlar o eradicar les malalties dels animals, o consentir la seua aplicació, així com posar els mitjans necessaris perquè es puguin realitzar les esmentades mesures amb les degudes garanties de seguretat, tant per als animals objecte d'estes com per al personal que les executa.

c) Efectuar les revisions i modificacions en les instal·lacions, que disminuïsquen el risc d'aparició de malalties.

d) Mantindre l'equilibri de la fauna silvestre en els seus aspectes sanitaris.

2. En les integracions, correspon el compliment de les obligacions previstes en l'apartat anterior:

a) A l'integrat mentre els animals estiguen en l'explotació, llevat que el poder de decisió últim respecte

de l'obligació de què es tracte siga de l'integrador, i la seua execució o aplicació haja de realitzar-se per l'integrat, i en este cas correspondrà als dos solidàriament el seu compliment.

b) A l'integrador en la resta de supòsits.

3. Els comerciants, importadors o exportadors hauran de mantindre en bon estat sanitari els seus animals, productes d'origen animal, productes zoonosanitaris i productes per a l'alimentació animal, i, si és el cas, executar les mesures sanitàries obligatòries que s'establisquen davant de la sospita o confirmació d'una malaltia animal, així com efectuar les revisions i modificacions en les instal·lacions que disminuïsquen el risc de difusió de malalties.

Article 17. *Actuacions immediates en cas de sospita.*

1. La comunicació a què al·ludix l'article 5 donarà lloc a una intervenció d'urgència de l'autoritat competent, que compareixerà en el lloc del presumible focus, i emetrà un diagnòstic clínic preliminar, amb presa, si així és procedent, de les mostres que la situació requerisca i remissió immediata d'estes al laboratori de diagnòstic corresponent o, si és el cas, al laboratori nacional de referència de la malaltia la incidència de la qual se sospita.

Així mateix, s'adoptaran les mesures de precaució encaminades a evitar la possible difusió del focus i a establir la identificació de la malaltia, les quals, a més de les previstes en la normativa vigent d'aplicació en cada cas, podran ser les següents:

a) Immobilització dels animals en l'explotació afectada o en les instal·lacions habilitades a l'efecte.

b) Empadronament oficial de tots els animals de l'explotació intervinguda, i, si és el cas, marcat especial d'estos animals, al mateix temps, de forma particular, inclús tenint una identificació ajustada a la normativa vigent. Així mateix, podran senyalitzar-se les explotacions, els mitjans de transport relacionats amb el focus o les zones sotmeses a un control especial.

c) Prohibició temporal d'entrada o eixida de l'explotació o recinte d'animals de qualsevol espècie, de productes d'origen animal, de productes per a l'alimentació animal, utensilis, fems i, en general, de qualsevol producte, substància, subproductes d'explotació o residu d'especial tractament, que pogueren ser susceptibles de vehicular l'agent patògen productor del focus.

d) Prohibició temporal d'entrada o eixida de l'explotació o recinte de vehicles, o restricció, si és el cas, determinant les condicions higienicosanitàries que s'han de complir.

e) Prohibició temporal d'entrada de persones o determinació de les mesures higièniques pertinents que siguen necessàries per a reduir el risc de propagació de l'agent patògen o vector, a què haurà de sotmetre's tota persona que entre o isca de l'explotació o recinte.

f) Suspensió temporal de les autoritzacions, quan siga procedent, per al funcionament d'establiments comercials o de transport d'animals, productes d'origen animal, productes zoonosanitaris i productes per a l'alimentació animal, així com, si és el cas, de les habilitacions per a expedir certificats sanitaris.

g) El sacrifici obligatori dels animals malalts i sospitosos, així com, segons els casos, la destrucció dels cadàvers d'animals, productes d'origen animal i productes per a l'alimentació animal, o qualsevol material susceptible de vehicular l'agent patògen. En els espais naturals podrà consistir en el control i disminució de les poblacions de les espècies afectades.

h) L'establiment en el lloc del presumible focus, i en una àrea al voltant d'este, d'un programa de lluita

contra vectors quan la naturalesa de la malaltia així ho aconselle.

La sistemàtica de les mesures d'intervenció s'adaptarà a les peculiaritats de la situació en els supòsits de confinament en el domicili de l'amo dels seus animals de companyia, o quan la incidència sanitària haja sorgit en deveses o pastius, zones de muntanya i espais naturals tancats, o quan afecten el transport de bestiar o animals en règim de transhumància, adoptant-se les mesures complementàries d'emergència que cada situació requerisca.

Els cadàvers dels animals morts i sacrificats s'eliminaran de forma higiènica o, si és el cas, es destruiran d'acord amb el que disposa la normativa vigent, excepte les parts de l'animal que, en aplicació d'aquella, hagen de conservar-se. Posteriorment, es procedirà a la neteja de les instal·lacions ramaderes, així com a aplicar mesures de desinfecció i desinsectació, i a la destrucció de totes les matèries presumptament contaminants, excepte aquelles que la normativa vigent especifique. La reposició d'animals serà vigilada i no s'autoritzarà fins que no s'hagen realitzat, si és el cas, els mostratges i rastrejos de comprovació.

2. La intervenció podrà comprendre, així mateix, l'establiment de zones de protecció, vigilància i, si procedix, de seguretat, amb graus d'exigència distints en l'extensió i en les mesures aplicables en estes zones sobre immobilització, controls de moviment d'animals, desinfecció, desratització, prohibició temporal de certàmens i concentracions ramaderes, així com la comprovació de l'estat sanitari de cada explotació, que podrà incloure les investigacions diagnòstiques pertinents. Sense perjudi d'això, sempre que les condicions sanitàries i la normativa aplicable en cada cas així ho permeten, i de manera restrictiva, l'autoritat competent podrà permetre el moviment d'animals procedents de la zona de vigilància o de seguretat. En casos excepcionals es podrà recórrer a la vacunació, amb l'autorització prèvia, si és el cas, de la Unió Europea.

3. L'òrgan competent en cada cas procedirà tan ràpidament com siga possible a donar per finalitzades, o a reforçar o ampliar, si així fora necessari, les mesures cautelars adoptades, estenen-les dins dels límits geogràfics de la zona de protecció, vigilància i, si és el cas, de seguretat, que es determinen, fins a l'extinció de la sospita o focus i la consegüent desaparició del risc de propagació de la malaltia.

Article 18. *Confirmació i declaració oficial de la malaltia.*

1. La confirmació definitiva de l'existència de la malaltia determinarà que la comunitat autònoma realitze la declaració obligatòria oficial de la seua existència, en els termes que establisca la normativa d'aplicació, efectuant la seua notificació oficial al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, actuant de la manera establida en cada cas i procedint a la ratificació, complementació o rectificació de les mesures a què es referix l'article anterior.

2. Quan la confirmació siga d'una malaltia arreplegada en les llistes de declaració obligatòria o subjectes a restriccions intracomunitàries o internacionals, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació procedirà a comunicar, en la forma i els terminis establits, esta incidència a les autoritats sanitàries de la Unió Europea, així com a les de tercers països i organismes internacionals amb els quals s'haguera concertat esta eventualitat. Així mateix, quan la confirmació siga d'una zoonosi inclosa en la llista A del Codi Zoosanitari Internacional de l'Oficina Internacional d'Epizooties, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ho comunicarà al Ministeri de Sanitat i Consum.

3. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació comunicarà al Comité Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària el conjunt de mesures adoptades per a l'eradicació del focus epizootic, a fi que per part d'este òrgan puguen ser analitzades i avaluades. A l'efecte, este farà un seguiment dels resultats que s'obtinguen, i formularà les corresponents propostes o pautes d'actuació.

Article 19. *Tractaments i vacunacions.*

1. En aquells supòsits en què la vacunació o un altre tractament dels animals es troben prohibits per la Unió Europea, l'autoritat competent haurà de remetre la sol·licitud d'aplicació d'estos tractaments o vacunacions que puguen ser estimats d'emergència o urgent necessitat al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, el qual sol·licitarà, si és el cas, la corresponent autorització a les instàncies comunitàries europees competents.

2. Podran ser establides per l'Administració General de l'Estat, per a tot el territori nacional, oïdes les comunitats autònomes, i com a conseqüència d'acords presos en el si de la Unió Europea o per aplicació de programes d'harmonització sanitària internacional, calendaris o pautes de vacunacions, tractaments o mesures de simple diagnòstic, que hauran de practicar-se obligatòriament, igual que les prohibicions que a estos efectes puguen considerar-se pertinents per la seua potencial perillositat o per alterar l'efectivitat i la sensibilitat de les tècniques habituals de diagnòstic.

3. Així mateix, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, oït el Comité Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària, podrà establir, en aquells supòsits en què no existisca normativa comunitària dictada respecte d'això i sempre que es tracte de malalties amb greu perill sanitari per al territori nacional, aquelles malalties en què estiguen prohibits la vacunació o tractament, així com l'aplicació de vacunes i tractaments que tindran caràcter obligatori i les condicions particulars en què s'ha de realitzar la dita aplicació.

4. Les vacunes i els productes per a tractaments que siguen d'obligada aplicació, d'acord amb el que disposa l'apartat anterior, hauran d'estar contrastats prèviament pel laboratori de referència corresponent, nacional o, si és el cas, europeu.

5. L'Administració General de l'Estat podrà disposar d'un banc de vacunes de les malalties de la llista A del Codi Zoosanitari Internacional de l'Oficina Internacional d'Epizooties.

Article 20. *Sacrifici obligatori.*

1. Tant en fase de sospita, com una vegada confirmat el diagnòstic de la malaltia, l'autoritat competent de què es tracte podrà establir el sacrifici obligatori dels animals sospitosos, malalts, que córreguen el risc de ser afectats, o respecte dels que així siga necessari com a resultat d'enquestes epidemiològiques, com a mesura per a preservar de la malaltia i quan es tracte d'una malaltia d'alta difusió i de difícil control, o quan així s'estime necessari.

2. El sacrifici d'animals haurà de realitzar-se en escorxadors o instal·lacions autoritzats a l'efecte. Per a la realització del sacrifici dels animals en escorxadors serà necessari l'informe previ de l'Administració sanitària de la comunitat autònoma corresponent. No obstant, podrà autoritzar-se el sacrifici «in situ» si hi haguera risc de difusió de la malaltia o si les circumstàncies sanitàries ho feren necessari.

3. Reglamentàriament es regularà la destrucció i trasllat, quan així siga necessari, dels cadàvers dels animals i, si és el cas, dels materials contaminants.

4. El sacrifici d'animals silvestres s'adaptarà a les especials circumstàncies del medi en què es troben. Esta

intervenció podrà limitar-se a un control de la població fins a un grau suficient que assegure el mínim risc de difusió de la malaltia.

5. No obstant, l'autoritat competent podrà establir determinades excepcions al sacrifici obligatori d'animals per a la preservació de recursos genètics en perill d'extinció, sempre que es mantinguen les adequades mesures sanitàries i això no afecte la sanitat dels animals, les persones o el medi ambient.

Article 21. *Indemnitzacions.*

1. El sacrifici obligatori dels animals i, si és el cas, la destrucció dels mitjans de producció que es consideren contaminats donarà lloc a la corresponent indemnització per l'autoritat competent, en funció dels barems aprovats oficialment i en la forma i condicions establits reglamentàriament.

2. Seran indemnitzables els animals que moren per causa directa després d'haver-los sotmés a tractaments o manipulacions preventius o amb fins de diagnòstic, o, en general, els que hagen mort en el context de les mesures de prevenció o lluita contra una malaltia com a conseqüència de l'execució d'actuacions imposades per l'autoritat competent.

Igualment, seran indemnitzables altres perjudis greus que es produïsquen, com ara avortaments o incapacitats productives permanents, sempre que es demostre i acredite la relació causa-efecte amb el tractament aplicat.

3. Per a tindre dret a la indemnització, haurà d'haver-se complert per part del propietari dels animals o mitjans de producció la normativa de sanitat animal aplicable en cada cas.

Article 22. *Sanejament dels focus.*

1. Una vegada efectuat el sacrifici i l'eliminació higiènica dels cadàvers, aliments i qualsevol altre material de risc, el propietari haurà de sotmetre les instal·lacions a un procés de neteja, desinfecció, desinsectació, desratització i obres d'adequació sanitària, si foren necessàries.

2. Esta actuació es complementarà amb l'evacuació dels subproductes d'explotació, determinant-se el tractament previ d'estos per a destruir els agents patògens de la malaltia que pogueren sobreviure en estos materials.

3. Reglamentàriament s'establiran les mesures sanitàries de desinfecció específica, així com, si és el cas, els períodes de buidatge sanitari durant els quals quedaran les explotacions tancades i precintades.

Article 23. *Re població de l'explotació.*

Una vegada finalitzades les labors de buidatge i sanejament de l'explotació afectada, l'òrgan competent supervisarà la realització d'un rastreig, en cas de ser possible, prèviament a la repoblació de l'explotació, amb un nombre reduït d'animals, complint les normes que s'establisquen per a cada malaltia. La repoblació s'autoritzarà una vegada comprovada l'absència de risc de persistència de l'agent patogen.

Article 24. *Extinció oficial de la malaltia.*

1. La declaració oficial de l'extinció de la malaltia serà realitzada pel mateix òrgan i el mateix procediment pel qual es va declarar la seua existència, una vegada realitzades totes les mesures d'intervenció i sanejament i transcorreguts els terminis que en cada cas es determinen.

2. L'extinció comportarà l'anul·lació de les mesures sanitàries adoptades, sense perjudi de l'establiment de les mesures precautòries que s'estimen procedents.

3. L'extinció serà comunicada pel ministeri competent, a través de la via corresponent, a la Comissió Europea, així com als tercers països i organismes internacionals a què s'haguera notificat la declaració de la malaltia.

Article 25. *Programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació de malalties dels animals.*

1. Se sotmetran a programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació de malalties dels animals aquelles que siguen determinades per l'Administració General de l'Estat, consultades amb caràcter previ les comunitats autònomes i consultat el Comitè Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària, en funció de les seues repercussions econòmiques, sanitàries i socials. Estos programes es regiran pel que disposa este article, i els serà d'aplicació, en defecte de previsió expressa, el que s'ha regulat en el present capítol.

2. Quan el desenrotllament dels programes establisca el sacrifici obligatori dels animals afectats, estos, degudament marcats i identificats, seran sacrificats immediatament o, si és el cas, en el termini que determine la normativa aplicable. En estos supòsits, el sacrifici dels animals i la indemnització es regiran pel que disposen els articles 20 i 21.

Article 26. *Situacions d'emergència sanitària.*

En situacions excepcionals en què hi haja greu perill d'extensió en el territori nacional d'epizooties o zoonosi d'alta transmissibilitat i difusió, la declaració de la malaltia per l'autoritat competent facultarà l'Administració General de l'Estat per a exercir, si és el cas, i de forma motivada, les funcions necessàries per a l'adopció de mesures urgents tendents a impedir de manera eficaç la seua transmissió i propagació a la resta del territori nacional, en especial les previstes en el present títol, així com a vetlar per l'adequada execució, coordinació i seguiment d'aquelles fins al restabliment de la normalitat sanitària en tot el territori nacional, incloent l'actuació de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, segons l'autoritat que la Constitució i les lleis li atorguen.

CAPÍTOL IV

Comitè Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària

Article 27. *Naturalesa.*

El Comitè Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària és l'òrgan de coordinació, en matèria de sanitat animal, entre el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació i les comunitats autònomes.

Article 28. *Composició i funcions.*

1. El Comitè Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària tindrà la composició que reglamentàriament es determine, i en formaran part representants de l'Administració General de l'Estat i de cada una de les comunitats autònomes i, si és el cas, de les entitats locals.

2. Les funcions principals del Comitè seran les següents:

a) Coordinar les actuacions entre les distintes Administracions, en matèria de sanitat animal.

b) Estudiar les mesures per a la prevenció, control, lluita i eradicació de les malalties objecte dels programes nacionals.

c) Seguir l'evolució de la situació epidemiològica de les malalties dels animals, a nivell nacional, europeu i internacional.

d) Proposar les mesures pertinents.

e) Proposar el procediment que cal seguir en la inspecció sanitària requerida per a l'exportació i prèviament a esta, a què es referix l'article 12.

La resta de funcions, i el règim de funcionament del Comitè, seran els establits reglamentàriament.

3. Per mitjà d'acord del Comitè Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària, podrà crear-se un comitè consultiu de sanitat animal, adscrit a aquell, en el qual es trobaran representades les organitzacions i associacions agràries d'àmbit nacional de major representativitat i, si és el cas, l'Organització Col·legial Veterinària, i les funcions principals del qual seran assessorar el Comitè Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària en totes les qüestions que li siguin sol·licitades, així com elevar a la consideració d'este totes les qüestions que s'estimen oportunes. En els casos en què es vagen a tractar en el comitè consultiu assumptes que afecten un sector específic, s'hi integraran també les principals associacions o organitzacions nacionals representatives del respectiu sector.

CAPÍTOL V

Laboratoris

Article 29. *Laboratoris nacionals de referència.*

1. L'Administració General de l'Estat designarà els laboratoris estatals de referència, el caràcter dels quals serà necessàriament públic, de:

a) Les malalties dels animals de declaració obligatòria.

b) Les anàlisis i els controls sobre els productes zoonosanitaris, en especial els medicaments veterinaris, i sobre les substàncies i productes utilitzats en l'alimentació animal.

c) Els residus en animals i en els productes d'origen animal dels medicaments veterinaris i les substàncies i productes utilitzats en l'alimentació animal.

d) Les anàlisis i els controls sobre els productes zoonosanitaris i la resta de mitjans utilitzats per a la prevenció, control, lluita i eradicació de les malalties dels animals.

e) Les anàlisis i controls en matèria de substàncies o productes no autoritzats.

2. Les funcions dels laboratoris nacionals de referència en la matèria específica per a la qual estan designats, a banda de les que reglamentàriament es determinen en cada cas, seran les següents:

a) Coordinar les actuacions necessàries amb els laboratoris de totes les Administracions públiques, o privats homologats, a fi que les tècniques de laboratori siguin homogènies en tots estos.

b) Establir la necessària col·laboració amb els centres d'investigació, públics o privats, nacionals, comunitaris o estrangers, quan estos centres investiguen temes relacionats amb el laboratori de referència.

c) Transferir als laboratoris oficials de les comunitats autònomes i de l'Administració General de l'Estat la informació i les noves tècniques que realitzen els laboratoris de referència de la Unió Europea i de l'Oficina Internacional d'Epizooties.

d) Efectuar les anàlisis o els assajos que, a l'efecte pericial o amb altres fins, els siguin sol·licitats.

e) Confirmar el diagnòstic de laboratori en els casos de sospita, o diagnosticats com a sospitosos o positius pels laboratoris oficials de les comunitats autònomes, quan es tracte de malalties de declaració obligatòria.

f) Homologar els mètodes de diagnòstic dels laboratoris oficials de les comunitats autònomes en els programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació de les malalties dels animals.

g) Organitzar proves comparatives i assajos de col·laboració amb els laboratoris oficials de les comunitats autònomes.

Article 30. *Laboratoris oficials de les comunitats autònomes.*

Les comunitats autònomes podran establir els laboratoris de caràcter públic o, si és el cas, reconèixer o designar els de caràcter privat, competents per a l'anàlisi i diagnòstic de les malalties dels animals, per a l'anàlisi i control de les substàncies i productes utilitzats en l'alimentació animal, així com per a l'anàlisi i control dels residus de les dites substàncies i productes o medicaments veterinaris, tant en els animals com en els productes d'origen animal.

Article 31. *Caràcter oficial de les anàlisis.*

1. Només podran realitzar diagnòstics o anàlisi de malalties animals subjectes a programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació, o de qualsevol procés patològic dels animals de presentació col·lectiva o gran difusió, els laboratoris nacionals de referència, els laboratoris de caràcter públic de les comunitats autònomes, o expressament reconeguts o designats a l'efecte per estes, i els laboratoris oficials de l'Administració General de l'Estat. Únicament estos laboratoris podran posseir, tindre sota el seu control o utilitzar productes de diagnòstic de les esmentades malalties.

2. Tindran caràcter i validesa oficial exclusivament les anàlisis efectuades pels laboratoris nacionals de referència i pels laboratoris de caràcter públic de les comunitats autònomes o expressament reconeguts o designats a l'efecte per estes, en relació amb les analítiques per a les quals hagen sigut designats com a tals.

Article 32. *Laboratoris oficials de l'Administració General de l'Estat.*

1. Sense perjudi de les funcions pròpies dels laboratoris nacionals de referència, els laboratoris centrals de sanitat animal de l'Administració General de l'Estat tindran, dins del camp de la sanitat animal, les funcions següents:

a) Emetre informe preceptiu sobre homologació, si és el cas, de les noves tècniques de diagnòstic o anàlisi de les malalties dels animals i de les bones pràctiques de laboratori dels laboratoris públics o privats que treballen en sanitat animal.

b) Mantindre la soca de gèrmens patògens altament infecciosos i exòtics d'elevat risc.

c) Tindre a punt les tècniques de diagnòstic de les malalties produïdes pels agents patògens mencionats en el paràgraf anterior, i, si és el cas, de qualsevol altra patologia o procés morbós que afecte la sanitat animal.

d) Transferir la tecnologia científica als laboratoris que l'Administració determine en cada cas.

e) Atendre la formació tècnica continuada del personal que treballa en qualsevol dels laboratoris oficials tant de l'Administració General de l'Estat com de les comunitats autònomes.

f) Actuar com a laboratori nacional de referència per al diagnòstic d'una malaltia determinada o de qual-

sevol altra patologia o procés morbós que afecte la sanitat animal, o per mitjà d'un mètode d'anàlisi específica, si no estiguera designat un laboratori nacional de referència específic.

2. La resta de laboratoris oficials de l'Administració General de l'Estat podrà realitzar tasques de suport i col·laboració dels laboratoris nacionals de referència, dels laboratoris oficials de les comunitats autònomes i dels laboratoris centrals de sanitat animal.

Article 33. Condicions mínimes de seguretat dels laboratoris.

El Govern, amb consulta prèvia a les comunitats autònomes, dictarà les normes relatives a les condicions mínimes de seguretat per a la sanitat animal que han de reunir els laboratoris, públics o privats, que manegen material de risc i, especialment, pel que fa a:

- La infraestructura i els mitjans materials i personals adequats, així com la regulació del funcionament per a minimitzar els riscos.
- Les normes de seguretat, d'acord amb el tipus de material amb què treballen.
- Els mitjans i les normes per a l'eliminació higiènica dels residus d'especial tractament que es produïsquen.
- Les normes en l'experimentació amb animals.

Article 34. Registre nacional de laboratoris de sanitat animal.

L'Administració General de l'Estat crearà, a efectes informatius, un registre nacional de tots els laboratoris, públics i privats, que realitzen anàlisi relacionada amb la sanitat animal, basant-se en la informació de què dispose i en la que aporten les comunitats autònomes.

Article 35. Anàlisi en laboratoris d'un altre país.

Per a la realització de qualsevol tipus d'anàlisi dels previstos en esta llei, en un laboratori, públic o privat, ubicat fora del territori nacional i, en particular, d'anàlisi en matèria de malalties dels animals, haurà de comunicar-se, amb caràcter previ a l'enviament de la mostra o mostres, als òrgans competents de l'Administració General de l'Estat i de la comunitat autònoma corresponent.

TÍTOL III

Organització sanitària sectorial

CAPÍTOL I

Ordenació sanitària de les explotacions d'animals

Article 36. Condicions sanitàries bàsiques.

1. Les explotacions d'animals de nova instal·lació, o l'ampliació de les que hi ha, hauran de complir les distàncies mínimes que s'establisquen respecte a poblacions, carreteres, camins i altres explotacions o instal·lacions que puguen representar una possible font o mitjà de contagi de malalties, a més de disposar de l'autorització prèvia de l'autoritat competent.

2. Les condicions sanitàries bàsiques que han de complir les explotacions d'animals seran les que establisca la normativa vigent. En tot cas, les explotacions intensives i els allotjaments en les extensives hauran d'estar aïllats, de tal forma que es limite i regule sanitàriament el lliure accés de persones, animals i vehicles.

3. Per a l'autorització de qualsevol explotació animal de nova planta o ampliació de les que hi ha, l'autoritat competent donarà preferència, en aquells supòsits en què hi haja limitacions en la normativa vigent per a establir-les o ampliar-les, a les explotacions o sistemes productius que, per les seues característiques, mitjans o infraestructura, permeten garantir degudament les condicions sanitàries del ramat o evitar la possible difusió de malalties, prestant especial atenció a l'alta densitat ramadera.

4. La reposició d'animals en les explotacions haurà de ser efectuada sempre amb animals d'igual o superior qualificació sanitària.

Article 37. Eliminació de residus d'explotació.

Qualsevol activitat d'explotació animal estarà supeeditada a l'eliminació higiènica d'efluents, subproductes d'explotació, residus d'especial tractament i cadàvers, d'acord amb les normes de sanitat animal, salut pública i protecció del medi ambient.

Article 38. Registre i llibre d'explotació.

1. Totes les explotacions d'animals han d'estar registrades en la comunitat autònoma en què radiquen, i les dades bàsiques d'estos registres seran incloses en un registre nacional de caràcter informatiu.

2. Cada explotació d'animals haurà de mantindre actualitzat un llibre d'explotació en què es registraran, almenys, les dades que la normativa aplicable dispose, del qual serà responsable el titular de l'explotació.

Article 39. Sistema nacional d'identificació animal.

1. L'Administració General de l'Estat establirà les bases i la coordinació d'un únic i homogeni sistema nacional d'identificació de les diferents espècies animals.

2. Els animals hauran d'identificar-se d'acord amb el que disposa a l'efecte la normativa comunitària europea o amb el sistema establert reglamentàriament pel Govern. L'obligatorietat de la identificació s'estendrà, així mateix, a les dosis seminals, ous per a reproducció i embrions de qualsevol espècie animal.

3. L'obligació d'identificació correspon als titulars de les explotacions ramaderes a què pertanguen els animals, o als propietaris o responsables dels animals.

CAPÍTOL II

Agrupacions de defensa sanitària ramadera

Article 40. Requisits d'autorització.

Per a l'inici de la seua activitat, les agrupacions de defensa sanitària ramadera hauran d'estar prèviament reconegudes per l'òrgan competent de la comunitat autònoma en què radiquen, a l'efecte del qual hauran de tindre personalitat jurídica i estatuts propis, un programa sanitari comú autoritzat oficialment, complir les condicions que establisca la normativa vigent, així com estar sota la direcció tècnica de, almenys, un veterinari, que realitze este programa sanitari.

Article 41. Registre Nacional.

1. L'Administració General de l'Estat crearà, a efectes informatius, un Registre Nacional d'Agrupacions de Defensa Sanitària, que es nodrirà de la informació que aporten les comunitats autònomes.

2. Les dades que arrebegue el Registre i el seu funcionament coordinat amb les comunitats autònomes s'establiran reglamentàriament.

Article 42. Extensió del programa sanitari de l'agrupació.

En el cas que una agrupació de defensa sanitària ramadera compregui, almenys, el 60 per cent de les explotacions ubicades dins de l'àrea geogràfica delimitada per les explotacions integrants de l'esmentada agrupació, o de l'àrea geogràfica prèviament determinada a l'efecte per l'òrgan competent de la comunitat, totes les explotacions de bestiar de la mateixa espècie o espècies a què es referisca l'agrupació, amb independència del cens que posseïsquen, hauran de dur a terme el mateix programa sanitari autoritzat oficialment per a l'agrupació de defensa sanitària ramadera, en tots aquells aspectes relatius als programes nacionals o autonòmics de prevenció, control, lluita i eradicació de malalties dels animals.

Article 43. Ajudes públiques.

Les Administracions públiques, per a fomentar la constitució d'agrupacions de defensa sanitària ramadera, podran habilitar línies d'ajuda encaminades a subvencionar els programes sanitaris.

CAPÍTOL III**Qualificació sanitària****Article 44. Qualificació sanitària d'explotacions.**

El Govern, consultades les comunitats autònomes, establirà els criteris i requisits per a la qualificació sanitària de les explotacions, així com per a la pèrdua i suspensió d'esta.

Article 45. Altres qualificacions sanitàries.

La qualificació sanitària podrà obtindre's també per un municipi o, en general, per una zona o territori determinat, quan totes les explotacions integrants es troben lliures d'una malaltia o estiguen qualificades sanitàriament.

CAPÍTOL IV**Ordenació sanitària del mercat dels animals****SECCIÓ 1a. COMERÇ, TRANSPORT I MOVIMENT PECUARI
DINS DEL TERRITORI NACIONAL****Article 46. Comerç d'animals.**

1. El comerç d'animals es regirà pel que disposa esta llei i la resta de normativa aplicable.

2. Es prohibeix la venda ambulat d'animals, amb les excepcions que puguen establir-se reglamentàriament en atenció a l'espècie o espècies de què es tracte, o a la seua relació amb activitats esportives, culturals o cinegètiques, i sempre que s'assegure l'absència de risc per a la sanitat animal i la salut pública.

Article 47. Requisits dels mitjans de transport.

1. Els mitjans de transport d'animals, excepte d'animals domèstics, hauran d'estar autoritzats, igual que l'empresa propietària, per la comunitat autònoma en què radiquen, complir les condicions higienicosanitàries i de protecció animal que s'establisquen reglamentàriament, així com portar els rètols indicatius que corresponga en cada circumstància.

2. En tot cas, els conductors hauran de portar a bord del vehicle la pertinent documentació de trasllat

que s'especifica en esta llei, així com l'autorització administrativa a què es referix l'apartat anterior.

3. Reglamentàriament, el Govern podrà establir un règim específic i simplificat per a l'autorització prevista en l'apartat 1, en el cas de l'apicultura, quan es tracte del trasllat de ruscós d'explotacions de dimensió reduïda.

Article 48. Registre d'activitat.

Les empreses dedicades al transport d'animals disposaran per a cada vehicle d'un registre o suport informàtic que mantindran durant un període mínim d'un any, i on es reflectiran tots els desplaçaments d'animals realitzats, amb la indicació de l'espècie, nombre, origen i destí d'aquells.

Article 49. Neteja i desinfecció.

1. Els vehicles o mitjans de transport utilitzats, una vegada realitzada la descàrrega d'animals, excepte els d'animals domèstics i els que traslladen els ruscós d'abelles, han de ser netejats de residus sòlids, llavats i desinfectats amb productes autoritzats, en el centre de neteja i desinfecció més pròxim habilitat per a este fi, el qual expedirà un justificant de la labor realitzada, que haurà d'acompanyar el transport.

2. En el cas de transports i descàrrega en escorxador, el vehicle haurà d'eixir d'este necessàriament buit, net i desinfectat.

3. Els escorxadors hauran de disposar, en les seues instal·lacions, d'un centre de neteja i desinfecció de vehicles de transport d'animals. Reglamentàriament s'establiran els requisits per a la seua instal·lació i les situacions exceptuades de la dita exigència.

Article 50. Certificat oficial de moviment.

1. Per al moviment d'animals, excepte els domèstics, i per al moviment d'òvuls, semen o embrions, es necessitarà l'emissió d'un certificat sanitari d'origen emés per veterinari oficial o, si és el cas, per veterinari autoritzat o habilitat a l'efecte pels òrgans competents de les comunitats autònomes. No obstant, este certificat no serà necessari quan es traslladen animals de producció, òvuls, semen o embrions, d'una explotació a una altra, sempre que el titular de les dos i del ramat, òvuls, semen o embrions, siga el mateix, que les dites explotacions es troben radicades dins del mateix terme municipal, i que una d'estes no siga un escorxador o un centre de concentració. En situacions de crisi o risc sanitari, en especial en cas de sospita o confirmació dins del municipi d'una malaltia de declaració o notificació obligatòria, l'autoritat competent podrà suspendre pel temps necessari esta excepció, establint la necessitat de certificat sanitari per a estos moviments.

2. Les dades bàsiques del certificat sanitari i el període de validesa d'este s'establiran reglamentàriament.

3. Reglamentàriament podrà ser regulat pel Govern o per les comunitats autònomes en el seu àmbit territorial, una vegada que es troben implantades les xarxes de vigilància epidemiològica, excepcions sobre el certificat sanitari quan el document pugui ser substituït per un altre sistema que presente les mateixes garanties, sempre que les característiques de l'espècie animal de què es tracte o la seua comercialització ho justifiquen.

4. Per al transport d'animals sotmesos a restriccions específiques o de productes de risc o en situació d'emergència sanitària, s'establiran certificats especials, segons les normes establides per la normativa d'aplicació en cada cas.

Article 51. *Moviment d'animals entre comunitats autònomes.*

1. Quan es realitze un moviment d'animals, a excepció dels animals domèstics, sempre que vagen acompanyats dels seus propietaris i sense fins lucratiu, la comunitat autònoma d'origen haurà de comunicar-ho a la de destí. Així mateix, la comunitat autònoma d'origen comunicarà este moviment a la comunitat autònoma o comunitats autònomes de trànsit, quan es transporten animals o productes d'origen animal considerats de risc o quan hi haja restriccions sanitàries en estes, en la forma i les condicions que reglamentàriament es determinen.

2. El trasllat de cadàvers o de parts d'ells, en els casos oficialment autoritzats, serà comunicat a la comunitat autònoma de destí.

3. Quan el moviment es referisca a animals o productes d'origen animal considerats de risc, quan hi haja restriccions sanitàries o en situacions de risc sanitari, estarà subjecte a la comunicació prèvia per la comunitat autònoma d'origen a la de destí amb una antelació mínima de 48 hores, i a l'autorització per la comunitat de destí, en els supòsits que reglamentàriament es determinen.

Article 52. *Transhumància.*

1. Els animals en transhumància, hauran d'anar emparats pel certificat sanitari oficial expedit pels veterinaris oficials o, si és el cas, per veterinaris autoritzats o habilitats a l'efecte per les comunitats autònomes, i, en els casos en què així s'establisca reglamentàriament, la transhumància haurà de ser autoritzada per les comunitats autònomes de trànsit.

2. Només podrà realitzar-se la transhumància des d'aquelles explotacions qualificades sanitàriament i que tinguen un nivell sanitari igual o superior al que hi ha en les zones de destí.

3. Reglamentàriament podran regular-se excepcions al que disposen els dos apartats anteriors, especialment per a la transhumància de les abelles amb base en programes d'assentaments.

Article 53. *Comunicació del moviment d'animals dins del territori nacional.*

L'Administració General de l'Estat crearà un registre nacional de caràcter informatiu, en la forma i les condicions que es determinen reglamentàriament, en el qual s'inclouran les dades bàsiques dels moviments d'animals dins del territori nacional.

SECCIÓ 2a. CERTÀMENS DE BESTIAR I CENTRES DE CONCENTRACIÓ D'ANIMALS

Article 54. *Requisits d'autorització dels certàmens.*

1. Els certàmens pecuaris hauran d'estar prèviament autoritzats per l'òrgan competent de la comunitat autònoma en què radiquen, a l'efecte dels quals hauran de complir, almenys, els requisits següents:

a) Tindre un emplaçament higiènic, amb unes instal·lacions adequades, i estar distanciat d'explotacions ramaderes o instal·lacions que puguen ser font o vehicle de malalties dels animals.

b) Disposar dels mitjans humans, materials i tècnics necessaris per a assegurar la realització correcta del certamen.

c) Disposar d'un centre de neteja i desinfecció en, almenys, els certàmens de bestiar de caràcter nacional o en els que es pretenga destinar els animals a comerç intracomunitari.

2. La resta de requisits específics s'establirà reglamentàriament.

Article 55. *Funcionament dels certàmens.*

1. Només s'admetrà l'entrada i eixida d'animals degudament identificats i documentats, i sempre després de ser inspeccionats pel veterinari oficial, habilitat o autoritzat a l'efecte pels òrgans competents de la comunitat autònoma.

2. Hauran de reflectir-se en un registre, almenys, les dades de les explotacions d'origen i de destí, el nombre d'animals i espècie, la seua identificació individual en els casos en què siga obligatòria i les dates d'entrada i eixida, així com les dades dels certificats sanitaris que els acompanyen. Este registre serà responsabilitat de la direcció del certamen, i estarà a la disposició de l'autoritat competent.

3. Els animals que participen en el mateix certamen dins del mateix període de temps hauran de procedir d'explotacions amb igual estatut sanitari.

Article 56. *Requisits dels centres de concentració.*

1. Hauran d'estar sotmesos a exigències especials quant a la seua infraestructura, ubicació i control sanitari, especialment pel que fa a la situació sanitària de les explotacions d'origen de cada partida d'animals que ingressen en estes instal·lacions, i es podrà, si és el cas, establir la necessitat que tots els animals procedisquen d'explotacions amb una determinada qualificació sanitària.

2. En el seu llibre d'explotació hauran de quedar reflectides totes les entrades i eixides d'animals, detallant-se minuciosament l'origen o destí, segons siga procedent, i la identificació animal en els casos en què siga obligatòria. Hauran de guardar els justificants dels certificats sanitaris oficials i els justificants de desinfecció de vehicles de totes les partides d'animals rebudes i expedides. Mensualment comunicaran a l'òrgan competent de la seua comunitat autònoma el moviment d'animals que realitzen.

3. Hauran d'estar assistits per un veterinari oficial o, si és el cas, habilitat o autoritzat a l'efecte per l'òrgan competent de la comunitat autònoma, encarregat de vigilar el compliment de la normativa vigent per a estos centres.

4. En els certificats sanitaris d'eixida haurà de figurar clarament el pas pel centre de concentració.

5. Els òrgans competents de les comunitats autònomes autoritzaran, i registraran quan siga procedent, els centres de concentració d'animals que s'ubiquen en el seu territori.

SECCIÓ 3a. ESCORXADORS

Article 57. *Requisits.*

1. Serà obligatòria la presència de, com a mínim, un veterinari oficial o autoritzat, o, si és el cas, autoritzat o habilitat, responsable de l'aplicació de la normativa vigent en matèria de sanitat animal i de benestar animal i, en especial, dels aspectes següents:

a) Realització, a l'arribada dels animals, d'una revisió de la identificació i una inspecció sanitària «in vivo», així com la comprovació del fet que els acompanya la docu-

mentació sanitària preceptiva prenent, quan siga procedent, les mostres adequades per a les anàlisis que siguen necessàries.

b) Després del sacrifici i de la inspecció «post mortem» segons el procediment reglamentari prendrà, quan procedisca, les mostres adequades per a les anàlisis que siguen necessàries.

c) Comunicació de sospita de malalties en els animals, o de possibles incompliments de la normativa vigent en matèria de sanitat i benestar animal, a l'autoritat competent de la comunitat autònoma en què radique l'escorxadador.

2. El veterinarí oficial, o l'autoritzat o habilitat en l'escorxadador, a requeriment de les autoritats competents, participarà en la presa de mostres, sempre que es considere necessari, en els programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació de les malalties dels animals, així com en els programes nacionals d'investigació de residus en animals i carns fresques, i, en general, en totes les circumstàncies que siguen necessàries.

3. Els escorxadadors hauran de disposar, dins de les seues instal·lacions, d'un centre de neteja i desinfecció.

4. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació establirà les bases per a la integració efectiva dels escorxadadors dins del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària.

SECCIÓ 4a. SALES DE TRACTAMENT I OBRADORS DE CAÇA

Article 58. Sales de tractament i obradors de caça.

Les sales de tractament, obradors i centres de recepció de les espècies cinegètiques estan obligats a complir els mateixos requisits a què es referix l'article 57.

CAPÍTOL V

Mapes epizootiològics

Article 59. Mapes epizootiològics.

L'Administració General de l'Estat realitzarà mapes epizootiològics a nivell nacional, en col·laboració amb les comunitats autònomes, a partir de la informació disponible, derivada de les xàrcies de vigilància epidemiològica, del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària, inclosos els resums de les incidències de patologia infecciosa trobades en els escorxadadors, o la subministrada per ens nacionals o internacionals.

TÍTOL IV

Productes zoosanitaris i per a l'alimentació animal

CAPÍTOL I

Medicaments veterinaris

Article 60. Autorització de productes biològics.

Per a l'autorització de comercialització i registre de medicaments d'ús veterinarí d'origen biològic, obtinguts a partir d'agents microbians responsables de les malalties infeccioses dels animals, així com per a la seua autorització com a producte en fase d'investigació clínica fora de l'àmbit d'experimentació o de laboratori, tindrà caràcter vinculant l'informe que, per raons de sanitat animal, emeta el representant del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en el Comitè d'Avaluació de Medicaments d'Us Veterinarí.

Article 61. Limitacions.

Ningú podrà posseir o tindre sota el seu control productes biològics de malalties dels animals objecte de programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació de malalties dels animals, o substàncies que puguen usar-se com a tals, llevat que tinga una autorització expressa expedida pels òrgans competents de les comunitats autònomes, estiga emparat per la normativa aplicable o es tracte de laboratoris nacionals de referència, de laboratoris oficials de les comunitats autònomes o de l'Administració General de l'Estat.

Article 62. Dispensació i distribució de medicaments d'ús veterinarí.

La presència i actuació professional del farmacèutic responsable del servei o servicis farmacèutics, de les entitats o agrupacions ramaderes i dels establiments comercials detallistes, degudament autoritzats per a la dispensació de medicaments veterinaris, haurà de garantir el compliment de les funcions i responsabilitats corresponents establides en la normativa bàsica en matèria de medicaments veterinaris. Un farmacèutic podrà ser responsable de més d'un d'estos servicis sempre que quede assegurat l'adequat compliment de les funcions i responsabilitats mencionades.

Article 63. Contrastació prèvia.

Els lots de productes biològics de les malalties de declaració obligatòria hauran de ser contrastats, prèviament a la seua distribució, dispensació o subministrament, pel laboratori nacional o, si és el cas, europeu de referència de la malaltia de què es tracte.

Article 64. Informació.

El representant del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació en el Comitè de Seguretat de Medicaments d'Us Veterinarí, de l'Agència Espanyola del Medicament, subministrarà al Comitè Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària tota la informació, relativa a la farmacovigilància veterinarí, que resulte necessària per al compliment de les seues funcions.

CAPÍTOL II

Altres productes zoosanitaris

Article 65. Autorització de productes zoosanitaris.

1. Cap producte zoosanitari distint dels medicaments veterinaris podrà ser posat en el mercat sense l'autorització prèvia expedida pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en la forma i les condicions establides reglamentàriament.

2. En els casos en què així siga necessari, haurà de procedir-se, així mateix, a l'autorització prèvia de l'entitat elaboradora d'estos productes zoosanitaris, pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

3. El termini màxim per a resoldre la sol·licitud i notificar la resolució a l'interessat serà d'un any.

4. El que disposa el present article no s'aplicarà als biocides d'ús ramader, que es regiran per la seua normativa específica.

Article 66. Reactius biològics de diagnòstic.

1. Els reactius biològics utilitzats per al diagnòstic de les malalties de declaració obligatòria hauran de ser contrastats, prèviament a la seua autorització, pel labo-

ratori nacional de referència que oficialment designe a l'efecte el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

2. Així mateix, en situacions de crisi sanitària, podrà fer-se extensiva la contrastació prèvia als reactius biològics utilitzats per al diagnòstic de la resta de malalties, en les condicions que reglamentàriament s'establisquen.

3. Els lots de productes biològics utilitzats per al diagnòstic de les malalties de la llista A del Codi Zoonosanitari Internacional de l'Oficina Internacional d'Epizooties, i de les sotmeses a programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació de malalties dels animals, hauran de ser contrastats, prèviament a la seua distribució o subministrament, pel laboratori nacional o, si és el cas, europeu de referència de la malaltia de què es tracte.

Article 67. *Validesa i cancel·lació de les autoritzacions.*

1. Llevat que per raons d'orde sanitari, zootècnic o tecnològic justificades, s'establisquen períodes més curts o experimentals, l'autorització d'un producte zoonosanitari dels previstos en este capítol, o l'autorització d'una entitat elaboradora, i el seu corresponent registre, tindrà un període de validesa de cinc anys, al cap dels quals es procedirà a la seua cancel·lació; llevat que, prèviament, siga sol·licitada la seua renovació, i en este cas, i si les condicions sota les quals va ser autoritzat han patit modificació, s'exigirà a les entitats interessades la informació addicional que s'estime necessària. En este últim cas, el procediment a partir d'este acte serà semblant a l'establert per a la sol·licitud d'una nova autorització.

2. El que disposa este article no s'aplicarà als biocides d'ús ramader, que es regiran per la seua normativa específica.

Article 68. *Autoritzacions excepcionals.*

1. En els supòsits d'aparició d'una malaltia exòtica, o quan raons urgents de sanitat animal ho facen necessari, i si no hi ha cap producte zoonosanitari adequat entre els previstos en este capítol, en especial reactius de diagnòstic de la malaltia de què es tracte, o inclús si n'hi ha, hi haja risc de desabastiment, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació podrà autoritzar la comercialització de productes zoonosanitaris adequats, per a una utilització controlada i limitada per un període no superior a un any, de conformitat, si és el cas, amb la normativa comunitària.

2. El que disposa este article no s'aplicarà als biocides d'ús ramader, que es regiran per la seua normativa específica.

Article 69. *Modificació de les autoritzacions i clàusula de salvaguarda.*

1. Les autoritzacions previstes en este capítol podran ser modificades, suspeses o revocades pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, a sol·licitud del seu titular o d'ofici, quan raons d'índole ramader o sanitari així ho facen necessari.

2. Igualment, quan hi haja raons vàlides, veterinàries o científiques, per a considerar que un producte zoonosanitari autoritzat o que haja d'autoritzar-se, en especial en el cas dels reactius de diagnòstic, constituïska o puga constituir un risc inacceptable per a la sanitat animal, el medi ambient, o la correcta execució dels programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació de les malalties dels animals, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació podrà restringir, suspendre o prohibir provisionalment, com a mesura cautelar, l'ús o la comercialització del producte.

3. El que disposa este article no s'aplicarà als biocides d'ús ramader, que es regiran per la seua normativa específica.

Article 70. *Limitacions.*

No podrà ningú posseir o tindre sota el seu control reactius de diagnòstic de malalties dels animals objecte de programes nacionals de prevenció, control, lluita i eradicació de malalties dels animals, o substàncies que puguen emprar-se com a tals, llevat que tinga una autorització expressa expedida pels òrgans competents de les comunitats autònomes, estiga emparat en la normativa aplicable o es tracte de laboratoris nacionals de referència o de laboratoris oficials de les comunitats autònomes o de l'Administració General de l'Estat.

Article 71. *Distribució i subministrament dels productes zoonosanitaris distints dels medicaments veterinaris.*

1. Els mitjans i canals de distribució dels productes zoonosanitaris previstos en este capítol seran els establerts reglamentàriament.

2. L'Administració General de l'Estat i les comunitats autònomes podran adquirir directament del fabricant, elaborador o importador, o de qualsevol centre de distribució autoritzat, els reactius de diagnòstic i la resta de productes zoonosanitaris que siguen necessaris.

CAPÍTOL III

Productes per a l'alimentació animal

Article 72. *Autorització administrativa.*

1. Els productes per a l'alimentació animal no podran ser posats en el mercat sense una autorització prèvia, en els termes que preveja la normativa aplicable. Sense perjudi de l'anterior, i sempre que es considere aconsellable per raons derivades de la protecció de la salut pública, la sanitat animal o l'interés públic, els productes abans mencionats no podran ser posats en el mercat sense l'autorització prèvia expedida per l'autoritat competent de la comunitat autònoma o, si és el cas, sense la comunicació prèvia a la dita autoritat, en la forma i les condicions establides reglamentàriament.

2. Així mateix, els establiments o intermediaris que es dediquen a l'elaboració, fabricació, importació, exportació, distribució, transport o comercialització dels productes per a l'alimentació animal, a què es referix l'apartat anterior, seran objecte d'una autorització, prèvia a l'exercici de la seua activitat, en els termes que preveja la normativa aplicable. Sense perjudi de l'anterior, i sempre que es considere aconsellable per raons derivades de la protecció de la salut pública, la sanitat animal o l'interés públic, l'exercici de les activitats abans mencionades requerirà l'autorització prèvia o, si és el cas, la inscripció en els registres corresponents, per part de l'autoritat competent de la comunitat autònoma, en la forma i les condicions establides reglamentàriament.

Article 73. *Limitacions.*

La tinença o ús, en les explotacions d'animals, de productes per a l'alimentació animal, en els supòsits que específicament s'establisquen en atenció al seu risc potencial per a la sanitat animal o la salut pública, requerirà l'autorització prèvia o, si és el cas, la inscripció en els registres corresponents, per part de l'autoritat competent de la comunitat autònoma, en la forma i les condicions establides reglamentàriament.

Article 74. *Clàusula de salvaguarda.*

1. Les autoritzacions administratives establides en els articles anteriors podran ser revocades, suspeses o

modificades, quan així siga necessari per a la deguda protecció de la salut pública, la sanitat animal o l'interés públic.

2. En situacions de greu risc sanitari, o sempre que es faça aconsellable per raons derivades de la protecció de la salut pública, la sanitat animal o l'interés públic, la necessitat d'autorització administrativa prèvia podrà fer-se extensiva tant per a la posada en el mercat dels productes per a l'alimentació animal en què la normativa aplicable únicament exigisca la seua comunicació prèvia a l'autoritat competent de la comunitat autònoma, com per a l'exercici de l'activitat de fabricació, elaboració, importació, exportació, distribució, transport o comercialització dels mencionats productes, en els quals la normativa aplicable únicament exigisca la seua inscripció prèvia en els corresponents registres.

TÍTOL V

Inspeccions, infraccions i sancions

CAPÍTOL I

Inspeccions

Article 75. *Competències.*

1. Correspon a les distintes Administracions públiques, en l'àmbit de les seues respectives competències, la realització de les inspeccions i controls necessaris per a assegurar el compliment del que preveu esta llei i les disposicions de les comunitats autònomes aplicables en la matèria.

2. En particular, correspondrà a l'Administració General de l'Estat la realització de les inspeccions i controls següents:

a) En matèria d'importació i exportació d'animals, productes d'origen animal, productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal.

b) Els necessaris per a l'autorització d'entitats elaboradores de productes zoosanitaris.

Article 76. *Controls.*

1. Els òrgans competents de les Administracions públiques establiran els controls oficials necessaris per a garantir el compliment del que disposa esta llei. Estos controls podran ser sistemàtics o aleatoris en qualsevol moment o lloc on circulen o es troben animals o productes d'origen animal.

2. Els controls en la fabricació, elaboració, comercialització i utilització dels productes per a l'alimentació animal i productes zoosanitaris prestaran especial atenció al compliment de les bones pràctiques de fabricació i al control dels nivells de residus i de substàncies prohibides, presents en els animals i productes d'origen animal, i en els aliments preparats amb ells.

Article 77. *Mesures cautelars.*

1. Les autoritats competents i, si és el cas, els inspectors acreditats podran adoptar, de forma motivada, per raons d'urgència o necessitat, mesures provisionals de caràcter cautelar, si de les actuacions preliminars realitzades en les actuacions d'inspecció o control es deduïra l'existència d'un risc immediat d'aparició o propagació d'una malaltia epizootica, o l'existència d'un risc cert i greu per a la salut pública o animal.

2. Les mesures cautelars podran ser qualsevol de les relacionades en l'apartat 1 de l'article 8, la confiscació de documents sanitaris presumptament falsos o incorrec-

tes, o dels documents que es consideren necessaris per a evitar la difusió de la malaltia o identificar la seua procedència, així com la suspensió temporal de les activitats, instal·lacions, locals o mitjans de transport que no disposen de les autoritzacions o registres preceptius.

3. Quan les mesures cautelars siguen adoptades pels inspectors, seran notificades immediatament a l'òrgan competent per a la iniciació del procediment sancionador, el qual, per mitjà de resolució motivada, procedirà en el termini més breu possible, que, en tot cas, no excedirà de 15 dies, a ratificar-les, modificar-les o alçar-les i, si és el cas, complementar-les, establint aquelles altres de garantia i precaució que considere adequades. Quan calga, per raons d'urgència o de necessitat, els inspectors adoptaran les mesures cautelars de forma verbal, i hauran de reflectir l'acord i la seua motivació per escrit tan ràpidament com siga possible i, en tot cas, en un termini no superior a tres dies, traslladant aquell als interessats, i a l'òrgan competent per a la iniciació del procediment sancionador, als efectes previstos en este apartat.

4. Les dites mesures, en tot cas, s'ajustaran a la intensitat, proporcionalitat i necessitats tècniques dels objectius que es pretenguen garantir en cada supòsit concret, i la seua duració no superarà la de la situació de risc que les van motivar.

5. L'autoritat sanitària competent, davant de la confirmació del fet que hi ha un risc sanitari per a la salut pública o la sanitat animal, haurà de donar a conèixer amb caràcter immediat, pels mitjans que es consideren necessaris, la relació d'aliments per a animals, animals o productes derivats afectats, posats en el mercat. La comunicació haurà de contindre la indicació detallada d'aquells i de les característiques precises que permeten la seua identificació, els riscos que comporten i les mesures que hagen d'adoptar-se a fi d'evitar la seua propagació.

Article 78. *Personal inspector.*

1. El personal funcionari al servici de les Administracions públiques, en l'exercici de les funcions inspectores arrellegades en esta llei, tindrà el caràcter d'agent de l'autoritat, i podrà demanar de les autoritats competents i, en general, dels que exercisquen funcions públiques, incloses les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat o cossos policials autonòmics i locals, el concurs, suport i protecció que li siguen necessaris. Els centres directius corresponents facilitaràn al personal inspector aquells mitjans d'identificació que l'acrediten degudament per a l'acompliment de les seues actuacions.

2. En situacions de greu risc sanitari, les autoritats competents podran habilitar, temporalment, per a la realització de funcions inspectores, personal al seu servici que no tinga la condició de funcionari i que estiga en possessió de la titulació acadèmica exigible en cada cas.

Esta habilitació, temporal i no definitiva, els conferirà el caràcter d'agents de l'autoritat, i finalitzarà en desaparèixer la situació de greu risc sanitari. En cap cas, l'acompliment de les dites funcions donarà dret a l'adquisició del caràcter de funcionari de carrera.

Article 79. *Actuacions inspectores.*

1. Els funcionaris que realitzen les funcions d'inspecció estaran autoritzats per a:

a) Accedir lliurement, sense prèvia notificació, a tot establiment, instal·lació, vehicle o mitjà de transport, o lloc en general, amb la finalitat de comprovar el grau de compliment del que preceptua esta llei, respectant en tot cas les normes bàsiques d'higiene i profilaxis d'acord amb la situació. Quan efectuen una visita d'ins-

pecció, hauran d'acreditar la seua condició a l'empresari, el seu representant o persona que es trobara present en el lloc. Si la inspecció es practicara en el domicili de la persona física afectada, hauran d'obtenir el seu exprés consentiment o, si no n'hi ha, la preceptiva autorització judicial prèvia.

b) Procedir a practicar qualsevol diligència d'investigació, examen o prova que consideren necessari per a comprovar l'estat sanitari i el grau de compliment de les disposicions sanitàries aplicables.

c) Exigir la compareixença del titular o responsable de l'empresa o instal·lació, o del personal d'esta, en el lloc en què s'estiguen duent a terme les actuacions inspeccionadores, podent requerir d'estos informació sobre qualsevol assumpte que presumiblement tinga transcendència sanitària, així com la col·laboració activa que la inspecció requereisca.

d) Prendre mostres dels animals o de qualssevol materials sospitosos, d'acord amb el procediment establert reglamentàriament, a fi de procedir a efectuar o proposar les proves, exàmens clínics o de laboratori i contrastacions que s'estimen pertinents.

e) Examinar la identificació dels animals, la documentació, llibres de registre, arxius, inclosos els mantinguts en suports magnètics i programes informàtics, corresponents a l'explotació o al transport inspeccionats, i amb transcendència en la verificació del compliment de la normativa sanitària.

f) Adoptar les mesures cautelars previstes en l'article 77.

g) Confiscar i, si és el cas, ordenar el sacrifici, en el supòsit d'aquells animals sospitosos de no complir la normativa sanitària o d'identificació vigent.

2. L'actuació inspectora podrà dur-se a terme en qualsevol lloc en què hi haja indicis o possibilitats d'obtenció de les proves necessàries per a la investigació de la incidència sanitària detectada, així com del compliment de les condicions previstes en esta llei.

Article 80. *Acta d'inspecció.*

1. L'inspector alçarà acta en què constaran les dades relatives a l'empresa o explotació inspeccionada i a la persona davant de la qual es realitza la inspecció, les mesures que haguera ordenat i tots els fets rellevants d'esta, en especial les que puguen tindre incidència en un eventual procediment sancionador.

2. Els fets arreplegats en l'acta observant els requisits legals pertinents tindran valor probatori, sense perjudici de les proves que en defensa dels respectius drets o interessos puguen assenyalar o aportar els mateixos administrats.

3. La dita acta es remetrà a l'òrgan competent per a iniciar les actuacions, diligències o procediments oportuns, inclòs, si és el cas, el procediment sancionador.

Article 81. *Obligacions de la inspecció.*

1. Les persones físiques o jurídiques a les quals es practique una inspecció estaran obligades a:

a) Subministrar qualsevol classe d'informació sobre instal·lacions, productes, animals, servicis i, en general, sobre aquells aspectes que se li sol·licitaren, permetent la seua comprovació per part dels inspectors.

b) Facilitar que s'obtinga còpia o reproducció de la informació.

c) Permetre que es practique l'oportuna prova, o presa de mostres gratuïta dels animals, productes, substàncies o mercaderies, en les quantitats que siguem estrictament necessàries.

d) I, en general, consentir i col·laborar en la realització de la inspecció.

2. Els inspectors estaran obligats a guardar el degut sigil i confidencialitat de totes aquelles dades o fets de qualsevol naturalesa que hagen conegut en l'exercici de la seua labor inspectora.

CAPÍTOL II

Infraccions

Article 82. *Qualificació d'infraccions.*

Les infraccions contingudes en este capítol es classifiquen en lleus, greus i molt greus, en la forma que s'expressa en els articles següents, atenent els criteris de risc per a la salut pública, la sanitat animal o el medi ambient, grau d'intencionalitat, gravetat del possible dany i dificultat per a la vigilància i control.

Article 83. *Infraccions lleus.*

Són infraccions lleus:

1. La tinença de menys del 10 per cent d'animals, quan la identificació siga obligatòria, en relació amb els animals que es posseïsquen, o, en el cas d'animals de producció, en relació amb els pertanyents a l'explotació, la identificació dels quals no tinga algun dels elements previstos en la normativa específica.

2. La falta de comunicació a l'autoritat competent de naixements, entrades o eixides dels animals de producció d'una explotació, o, en general, de les dades i informació d'interés en matèria de sanitat animal, quan la dita comunicació estiga exigida per la normativa aplicable, o el retard en la comunicació d'estes dades, quan siga el doble o més del termini previst en la normativa específica.

3. La comunicació de la sospita d'aparició d'una malaltia animal, o la comunicació d'una malaltia animal, quan es faça en els dos casos fora del termini establert en la normativa vigent, i no estiga qualificat com a infracció greu o molt greu.

4. Les deficiències en llibres de registres o tots els documents que obliguen a portar les disposicions vigents, d'interés en matèria de sanitat animal, sempre que este incompliment no estiga tipificat com a falta greu o molt greu.

5. L'oposició i falta de col·laboració amb l'actuació inspectora i de control de les Administracions públiques, quan no impedisca o dificulte greument la seua realització.

6. L'etiquetatge insuficient o defectuós, d'acord amb la normativa aplicable, dels pinsos, premescles, additius, matèries primeres, substàncies i productes usats en l'alimentació animal, que no puga qualificar-se com a infracció greu o molt greu.

7. L'elaboració, fabricació, importació, exportació, distribució, comercialització, transport, o recomanació o prescripció d'ús de pinsos, premescles, additius, matèries primeres, substàncies i productes usats en l'alimentació animal, en condicions no permeses per la normativa vigent, o l'ús dels quals haja sigut expressament prohibit o restringit, sempre que no puga qualificar-se com a falta greu o molt greu.

8. L'ús o tinença en l'explotació, o en locals annexos, de pinsos, premescles, additius, matèries primeres, substàncies i productes emprats en l'alimentació animal, l'ús dels quals haja sigut expressament prohibit o restringit, en condicions no permeses per la normativa vigent, que no puga qualificar-se com a infracció greu o molt greu.

9. La introducció en el territori nacional, o eixida d'este, sense fins comercials, d'animals, productes d'o-

rigen animal, productes per a l'alimentació animal o productes zoosanitaris diferents dels medicaments veterinaris, quan estiga prohibit o limitat per raons de sanitat animal, o incomplint els requisits per a la seua introducció, inclòs el control veterinari en frontera en els casos en què siga necessari, sempre que quan la prohibició o limitació siga conjuntural s'haja procedit a la seua oportuna publicitat.

10. L'exercici d'activitats de fabricació, producció, comercialització, investigació, transformació, moviment, transport i, si és el cas, destrucció d'animals, productes d'origen animal o productes zoosanitaris diferents dels medicaments veterinaris, subjectes al requisit d'autorització prèvia, sense haver sol·licitat en termini la seua renovació, o sense complir requisits merament formals, o en condicions diferents de les previstes en la normativa vigent, sempre que això no estiga tipificat com a falta greu o molt greu.

11. La falta d'identificació dels animals transportats, en els casos en què la identificació siga obligatòria, fins a un 10 per cent de la partida, o la no correspondència del nombre dels animals transportats amb l'assenyalat en la documentació sanitària de trasllat.

12. No omplir adequadament la documentació sanitària exigida per al moviment i transport d'animals, quan no estiga tipificat com a falta greu o molt greu.

13. L'incompliment pels tècnics de l'atenció sanitària dels animals o, en el cas de productes zoosanitaris diferents dels medicaments veterinaris, per les persones responsables del seu control i inclús de la seua elaboració, de les obligacions sanitàries que els impose la normativa aplicable, sempre que no puga qualificar-se com a falta greu o molt greu.

14. Les simples irregularitats en l'observació de les normes establides en esta llei sense transcendència directa sobre la salut pública o la sanitat animal, que no estiguen incloses com a infraccions greus o molt greus.

Article 84. *Infraccions greus.*

Són infraccions greus:

1. La tinença en una explotació d'animals de producció la identificació dels quals siga obligatòria d'acord amb la normativa aplicable, i no puga ser establida per mitjà de cap dels elements d'identificació previstos en la normativa específica d'identificació, o la tinença de més d'un 10 per cent d'animals, en relació amb els animals que es posseïsquen o, en el cas d'animals de producció, en relació amb els pertanyents a l'explotació, quan la dita identificació siga obligatòria d'acord amb la normativa aplicable i no tinga algun dels elements previstos en la citada normativa específica.

2. L'inici de l'activitat en una explotació d'animals de nova instal·lació, o l'ampliació d'una explotació ja existent, sense disposar de l'autorització prèvia administrativa o sense la inscripció en el registre corresponent.

3. La falta de comunicació de la mort de l'animal de producció, quan la dita comunicació siga exigida per la normativa aplicable.

4. La falta de notificació per part dels escorxadors de les entrades i sacrificis d'animals procedents de zones afectades per una epizootia o zoonosi, així com, si és el cas, per part del veterinari de l'escorxador.

5. L'ocultació, falta de comunicació, o la seua comunicació excedint del doble del termini establert, de malalties dels animals que siguen de declaració o notificació obligatòria, sempre que no tinguen el caràcter d'especial virulència, extrema gravetat i ràpida difusió, ni es tracte de zoonosi.

6. La declaració de dades falses sobre els animals de producció que es posseïsquen, en les comunicacions

a l'autoritat competent que preveu la normativa específica.

7. La falta de llibres de registres que foren preceptius, o la seua extensió sense omplir les dades que foren essencials per a comprovar el compliment de les normes en matèria de sanitat animal, i que no estiga tipificada com a falta lleu.

8. L'oposició, obstrucció o falta de col·laboració a l'actuació inspectora i de control de les Administracions públiques, quan impedisca o dificulte greument la seua realització, així com el subministrament als inspectors, a posta, d'informació inexacta.

9. L'etiquetatge insuficient o defectuós, d'acord amb la normativa aplicable, dels pinsos, premescles, additius, matèries primeres, substàncies i productes usats en l'alimentació animal, quan este incompliment comporte un risc per a la sanitat animal.

10. L'elaboració, fabricació, importació, exportació, distribució, comercialització, transport i recomanació o prescripció d'ús de pinsos, premescles, additius, matèries primeres, substàncies i productes usats en l'alimentació animal, o productes zoosanitaris diferents dels medicaments veterinaris, en condicions no permeses per la normativa vigent, o l'ús dels quals haja sigut expressament prohibit o restringit, quan este incompliment comporte un risc per a la sanitat animal.

11. L'ús o tinença en l'explotació o en locals annexos de pinsos, premescles, additius, matèries primeres, substàncies i productes emprats en l'alimentació animal o productes zoosanitaris diferents dels medicaments veterinaris, en condicions no permeses per la normativa vigent, o l'ús dels quals haja sigut expressament prohibit o restringit, quan este incompliment comporte un risc per a la sanitat animal.

12. La introducció en el territori nacional o eixida d'este, amb fins comercials, d'animals, productes d'origen animal, productes per a l'alimentació animal o productes zoosanitaris diferents dels medicaments veterinaris, sense autorització, quan esta siga necessària i preceptiva, o incomplint els requisits per a la seua introducció, inclòs el control veterinari en frontera en els casos en què siga necessari, sempre que no puga considerar-se falta molt greu.

13. La introducció en el territori nacional d'animals, productes d'origen animal o productes zoosanitaris diferents dels medicaments veterinaris, fent ús per a això de certificació o documentació sanitària falsa, sempre que no puga considerar-se falta molt greu.

14. La venda o posada en circulació, amb destí diferent del consum humà, d'animals sospitosos o malalts diagnosticats de patir una malaltia que siga de declaració o notificació obligatòria, o dels seus productes, derivats o subproductes, quan estiga establida la seua expressa prohibició, sempre que no estiga tipificat com a falta molt greu.

15. L'incompliment o transgressió de les mesures cautelars adoptades per l'Administració per a situacions específiques, a fi d'evitar la difusió de malalties o substàncies nocives, o de les mesures sanitàries adoptades per l'Administració per a la prevenció, lluita, control o eradicació de malalties o substàncies nocives, o la resistència a la seua execució, quan no estiga tipificat com a falta molt greu.

16. El subministrament als animals, o l'addició als seus productes, de substàncies a fi de corregir defectes, per mitjà de processos no autoritzats, o per a ocultar una malaltia o alteració en aquells, o per a emmascarar els resultats dels mètodes de diagnòstic o detecció de residus.

17. L'omissió de les anàlisis, proves i test de detecció de les malalties a què han de sotmetre's els animals que no es destinen a consum humà, així com la seua

no realització en els laboratoris designats per l'òrgan competent de la comunitat autònoma, o l'omissió dels controls serològics establits per la normativa d'aplicació en cada cas, o la seua realització incomplint els terminis, requisits i obligacions imposats per la normativa vigent.

18. L'extracció dels materials especificats de risc en relació amb les encefalopaties espongiformes transmissibles dels animals, per subjectes no autoritzats o en centres no permesos per la normativa vigent, o l'incompliment de les obligacions previstes en la normativa vigent sobre tractament d'estos materials especificats de risc prèviament a la seua destrucció.

19. L'extracció dels materials especificats de risc en relació amb les encefalopaties espongiformes transmissibles dels animals, incomplint les condicions tecnosanitàries exigides o no respectant les autoritzacions administratives corresponents.

20. L'abandó d'animals, dels seus cadàvers o de productes o matèries primeres que comporten un risc sanitari per a la sanitat animal, per a la salut pública o contaminen el medi ambient, o el seu enviament a destins que no estiguen autoritzats, sempre que no estiga tipificat com a falta molt greu.

21. La falta de desinfecció, desinsectació i totes les mesures sanitàries que s'establisquen reglamentàriament, per a explotacions i mitjans de transport d'animals.

22. La utilització de documentació sanitària defec-tuosa per al moviment i transport d'animals, o la falta d'identificació dels animals transportats, en els casos en què la identificació siga obligatòria, en nombre superior al 10 per cent de la partida.

23. L'absència de la documentació sanitària exigida per al moviment i transport d'animals, o la no correspondència d'esta amb l'origen, destí, tipus d'animals o àmbit territorial d'aplicació, quan no estiga tipificat com a falta lleu.

24. L'ompliment, pels veterinaris oficials, autoritzats o habilitats per a això, dels documents oficials per al transport d'animals que se sospite que estaven afectats per una malaltia de declaració o notificació obligatòria, o d'animals afectats per una malaltia de la dita classe, o que estigueren localitzats en zones sotmeses a restriccions de moviments d'animals, sempre que no estiga qualificat com a falta molt greu.

25. L'incompliment pels tècnics de l'atenció sanitària dels animals o, en el cas de productes zoonosanitaris distints dels medicaments veterinaris, per les persones responsables del seu control i inclús de la seua elaboració, de les obligacions sanitàries que els impose la normativa aplicable, quan comporte un risc per a la sanitat animal.

26. La reincidència en la mateixa infracció lleu en l'últim any. El termini començarà a comptar-se des de l'endemà a aquell en què adquirisca fermesa la resolució.

27. El sacrifici d'animals sospitosos o afectats per malalties infectocontagioses o parasitàries sense la corresponent autorització.

Article 85. *Infraccions molt greus.*

Són infraccions molt greus:

1. Les infraccions greus previstes en els apartats 1, 3, 5, 6 i 25 de l'article anterior, que puguen produir un risc per a la salut de les persones.

2. L'ocultació o falta de comunicació de casos de malalties dels animals que siguen de declaració obligatòria, quan es tracte de zoonosi, o de malalties que es presenten amb caràcter epizootic, sempre que tinguen una especial virulència, extrema gravetat i ràpida difusió.

3. La fabricació no autoritzada, la falsificació, manipulació o utilització fraudulenta de les marques identificatives dels animals o dels documents d'identificació

que els emparen, o dels llibres de registre de les explotacions, que s'establixen en la normativa específica que regula la seua identificació i registre.

4. Subministrar documentació falsa, a posta, als inspectors de l'Administració.

5. Les infraccions greus previstes en els apartats 9, 10 i 11 de l'article anterior, quan este incompliment comporte un risc per a la salut pública.

6. Les infraccions greus previstes en els apartats 12 i 13 de l'article anterior, quan suposen un risc per a la salut humana, la sanitat animal o el medi ambient.

7. El destí per a consum humà d'animals o productes d'origen animal, quan estiga establida la seua expressa prohibició.

8. La venda, o simplement la posada en circulació, d'animals sospitosos o malalts diagnosticats de patir una epizootia de les considerades en l'apartat 14 d'este article, de la qual es puga derivar la introducció de la malaltia en altres explotacions o zones lliures d'esta, llevat que s'autoritze expressament el seu trasllat a una indústria de transformació de cadàvers.

9. La manipulació, trasllat o disposició en qualsevol forma dels animals, productes d'origen animal, productes per a l'alimentació animal o productes zoonosanitaris distints dels medicaments veterinaris, cautelarment intervinguts, o l'incompliment de les mesures d'intervenció.

10. L'omissió de les anàlisis, proves i test de detecció de les malalties a què hagen de sotmetre's els animals amb destí a consum humà, així com la no realització en els laboratoris designats per l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

11. L'incompliment de l'obligació d'extracció, tenyit o marcatge de tots els materials especificats de risc en relació amb les encefalopaties espongiformes transmissibles, pels que estiguen obligats al seu compliment i autoritzats a la seua realització.

12. L'abandó d'animals o dels seus cadàvers, prèviament diagnosticats de patir una malaltia de les considerades en l'apartat 15 d'este article.

13. La utilització de documentació sanitària falsa per al moviment i transport d'animals.

14. El transport d'animals, malalts o sospitosos, que puguen difondre malalties d'alt risc sanitari.

15. L'ompliment, pels veterinaris oficials, o pels autoritzats o habilitats per a això, dels documents oficials per al transport d'animals procedents d'una explotació o instal·lació on s'haguera diagnosticat una malaltia de declaració o notificació obligatòria i que es presente amb caràcter epizootic, sempre que tinguen una especial virulència, extrema gravetat i ràpida difusió, sent capaços de causar un evident dany a la sanitat animal o a la salut pública.

16. Realització de diagnòstic o anàlisi de malalties sotmeses a programes nacionals d'eradicació, per part de laboratoris no reconeguts expressament per l'autoritat competent en matèria de sanitat animal.

Article 86. *Responsabilitat per infraccions.*

1. Es consideraran responsables de les infraccions tipificades en esta llei les persones físiques o jurídiques que les cometen, inclús a títol de simple negligència. Quan el compliment de les obligacions previstes en esta llei corresponga a diverses persones conjuntament, o si la infracció fora imputable a diverses persones i no resultara possible determinar el grau de participació de cada una d'elles, respondran de forma solidària de les infraccions que, si és el cas, es cometen i de les sancions que s'imposen. Seran responsables subsidiaris per l'incompliment de les obligacions de vigilància, establides per esta llei, per a previndre la comissió d'infraccions

administratives per altres, les persones físiques i jurídiques sobre les quals recaiguen estes obligacions.

2. En concret, es consideraran responsables:

a) En el comerç d'animals o productes d'origen animal, els tractants o comerciants, majoristes, distribuïdors o compradors.

b) Quan es tracte d'animals, productes d'origen animal o matèries primeres, importats o per a exportació, l'importador o exportador d'aquells.

c) En les infraccions en matèries primeres o productes envasats, amb tancament íntegre, la persona física o jurídica el nom o la raó social de la qual figure en l'etiqueta, llevat que es demostre la seua falsificació o mala conservació pel tenidor, sempre que siguen conegudes, o s'especifiquen en l'envàs original, les condicions de conservació.

d) De les infraccions comeses en matèries primeres o productes a granel, el tenidor d'estos, excepte quan este puga identificar i provar la responsabilitat, de manera certa, d'un tenidor anterior.

e) En les integracions, es considerarà responsable:

1r. L'íntegrat, de les infraccions comeses mentres els animals estiguen en l'explotació, en especial de l'aplicació incorrecta de la medicació i dels incompliments en matèria d'entrada en l'explotació de persones i vehicles. No obstant, si el poder de decisió últim sobre el compliment efectiu de l'obligació o precepte de què es tracte correspon a l'integrador, i la seua execució o aplicació a l'íntegrat, es considerarà, en principi, responsables els dos solidàriament.

2n. L'íntegrador, en la resta dels supòsits.

3. En el supòsit d'infraccions greus o molt greus, quan una infracció siga imputada a una persona jurídica, podran ser també considerades responsables les persones que integren els seus òrgans rectors o de direcció, sempre que la infracció siga imputable a la seua conducta dolosa o negligent, i en este cas se'ls podrà imposar la sanció prevista en el paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article 88.

4. Sense perjudi de les sancions que siguen procedents, els responsables d'activitats infractores quedaran obligats a indemnitzar els danys i perjudis que s'hagueren causat.

5. La responsabilitat administrativa per les infraccions a què es referix esta llei serà independent de la possible responsabilitat civil, penal o d'un altre orde que, si és el cas, poguera exigir-se.

CAPÍTOL III

Sancions

Article 87. Disposicions generals.

1. Les infraccions en matèria de sanitat animal seran objecte de les sancions administratives corresponents, amb instrucció prèvia de l'oportú expedient.

2. Iniciat un procediment sancionador, si els fets pogueren ser presumptament constitutius de delictes o falta, s'informarà el Ministeri Fiscal, amb remissió del que s'ha actuat, a fi que este exercisca, si és el cas, l'acció penal corresponent. La instrucció de causa penal davant dels Tribunals de Justícia suspendrà la tramitació de l'expedient administratiu sancionador que haguera sigut incoat pels mateixos fets i, si és el cas, l'eficàcia dels actes administratius d'imposició de sanció.

3. En cap cas s'imposarà una doble sanció pels mateixos fets i en funció dels mateixos interessos públics protegits, si bé hauran d'exigir-se les altres responsabilitats que es deduisquen d'altres infraccions concurrents.

4. Per mitjà d'acord motivat, es podran adoptar les mesures provisionals que siguen necessàries per a assegurar l'eficàcia de la resolució que poguera recaure i, si és el cas, evitar que es mantinguen els efectes de la infracció o la situació de risc sanitari. En qualsevol moment podran deixar-se sense efecte les mesures adoptades o substituir-se per altres més adequades als fins indicats.

Article 88. Classes.

1. Les sancions que poden aplicar-se per la comissió de les infraccions previstes en esta llei són les següents:

a) En el cas d'infraccions molt greus, s'aplicarà una multa de 60.001 a 1.200.000 euros.

b) En el cas d'infraccions greus s'aplicarà una multa de 3.001 a 60.000 euros.

c) En el cas d'infraccions lleus s'aplicarà una multa de 600 a 3.000 euros o advertència. L'advertència només s'imposarà si no hi haguera hagut dol i en els últims dos anys el responsable no haguera sigut sancionat en via administrativa per la comissió de qualsevol altra infracció de les previstes en esta llei.

2. En tot cas, el límit superior de les multes previstes en este article podrà superar-se fins al doble del benefici obtingut per l'infractor, quan este benefici excedisca de la quantia màxima de la multa.

Article 89. Circumstàncies per a la graduació de la sanció.

1. La sanció es graduarà en funció dels criteris següents: les circumstàncies del responsable, les característiques de l'explotació o del sistema de producció, el grau de culpa, la reiteració, la participació, el benefici obtingut o que s'esperara obtindre, el nombre d'animals afectats, el dany causat o el perill en què s'haja posat la salut de les persones o la sanitat dels animals, l'incompliment d'advertències prèvies, l'alteració social que poguera produir-se i, si és el cas, per efectuar-se actes d'intrusisme professional.

2. Quan un sol fet siga constitutiu de dos o més infraccions, se sancionarà només per la més greu.

Article 90. Sancions accessòries.

1. L'òrgan a què corresponga resoldre l'expedient sancionador podrà acordar, com a sancions accessòries, les següents:

a) Mesures de correcció, seguretat o control, que impedisquen la continuïtat en la producció del dany.

b) Decomís dels animals, productes o materials que puguen comportar risc greu per a la sanitat animal o qualsevol tipus de risc per a la salut humana.

c) Destrucció d'animals o productes d'origen animal, si la seua utilització o consum constituïren perill per a la salut pública o la sanitat animal, o quan així ho dispose la normativa comunitària.

Els gastos que originen les operacions d'intervenció, depòsit, decomís, transport i destrucció, i, en general, els derivats de les sancions accessòries, seran per compte de l'infractor. Si el decomís no fóra possible, podrà ser substituït pel pagament de l'import del valor de mercat dels béns per l'infractor.

2. En el cas d'infraccions comeses per persones, físiques o jurídiques, que exercisquen una activitat subjecta a autorització o registre administratius, l'òrgan a què corresponga resoldre l'expedient sancionador podrà acordar també, com a sanció accessòria, el cessament, la interrupció de l'activitat de què es tracte o proposar,

si és el cas, a l'autoritat competent, la revisió, la suspensió temporal per un període màxim d'un any, la retirada o la no renovació de l'autorització administrativa o registre de què es tracte.

3. En el cas d'infraccions qualificades com a molt greus, podrà acordar-se el tancament o clausura de l'empresa, explotació, local o establiment, per un període màxim de cinc anys, i podran adoptar-se mesures complementàries per a la plena eficàcia de la decisió adoptada.

4. En el cas d'infraccions qualificades com a molt greus, podrà acordar-se com a sanció accessòria la inhabilitació per a obtenir subvencions o ajudes públiques durant un termini màxim de cinc anys.

5. En el cas d'infraccions comeses per veterinaris habilitats o autoritzats per a l'emissió de certificats i documentació sanitària amb validesa oficial, podrà acordar-se, com a sanció accessòria, la retirada, no renovació o cancel·lació de l'autorització per a expedir els esmentats certificats i documentació, amb prohibició de tornar-la a sol·licitar per un període no inferior a tres mesos ni superior a cinc anys.

Article 91. *Potestat sancionadora.*

1. En els casos en què, d'acord amb la normativa aplicable, la potestat sancionadora corresponguera a l'Administració General de l'Estat, esta serà exercida:

a) Pel ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació en els supòsits d'infraccions lleus i greus, sense perjudici de la possibilitat de delegació.

b) Pel Consell de Ministres en els supòsits d'infraccions molt greus.

2. En tot allò no regulat expressament, les sancions es regiran pel que estableix a l'efecte la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

CAPÍTOL IV

Mitjans d'execució i altres mesures

Article 92. *Multes coercitives.*

1. En el cas que l'interessat no execute les obligacions establides en esta llei, o que l'autoritat competent decidisca aplicar les mesures cautelars previstes en els articles 8, 13, 17 i 77, esta podrà requerir els afectats perquè, en un termini suficient, procedisquen al compliment d'aquelles, amb advertència que, en cas contrari, s'imposarà una multa coercitiva, assenyalant-ne la quantia, si és el cas, i fins a un màxim de 3.000 euros, sense perjudici de les sancions que pogueren ser aplicables.

2. L'autoritat competent, en cas d'incompliment, podrà efectuar requeriments successius, incrementant la multa coercitiva en el 20 per cent de l'acordada en el requeriment anterior.

3. Els terminis concedits hauran de ser suficients per a poder realitzar la mesura de què es tracte, així com per a evitar els danys que es puguin produir si no s'executa la mesura al moment oportú.

Article 93. *Execució subsidiària.*

En el cas que els afectats no executen, en el temps i la forma deguts, les mesures o les obligacions que els corresponguen d'acord amb el que disposa esta llei,

l'autoritat competent procedirà a executar-les amb els seus propis mitjans o utilitzant servicis aliens, a costa de l'obligat, l'import dels quals podrà exigir-se-li per via de constrenyiment, amb independència de les sancions o multes coercitives a què hi haguera lloc.

Article 94. *Altres mesures.*

L'autoritat competent podrà acordar les següents mesures, que no tindran caràcter de sanció:

a) La clausura o tancament d'empreses, instal·lacions, explotacions, locals o mitjans de transport, que no disposen de les autoritzacions o registres preceptius, o la suspensió temporal del seu funcionament fins que es rectifiquen els defectes o es complisquen els requisits exigits per a la seua autorització.

b) El reintegrament de les ajudes o subvencions públiques indegudament percebudes.

Article 95. *Reposició.*

Sense perjudici de les sancions que siguen procedents, els responsables d'activitats infractores quedaran obligats a reposar les coses a la situació que tingueren abans de la infracció.

TÍTOL VI

Taxes

CAPÍTOL I

Disposicions d'aplicació comuna

Article 96. *Règim jurídic.*

Les taxes establides en este títol es regiran per esta llei i per les altres fonts normatives que per a les taxes s'establixen en l'article 9 de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, de Taxes i Preus Públics.

Article 97. *Pagament i gestió.*

1. El pagament de les taxes es realitzarà en efectiu, i s'ingressarà el seu import en una entitat de dipòsit autoritzada pel Ministeri d'Hisenda, que es verificarà segons les normes contingudes en el Reglament General de Recaptació de 20 de desembre de 1990.

2. Les taxes seran objecte d'autoliquidació pel subjecte passiu corresponent.

3. La gestió i recaptació de les taxes serà duta a terme pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, sense perjudici de les competències que, si és el cas, corresponguen al Ministeri d'Administracions Públiques en relació amb la taxa regulada en el capítol II d'este títol.

Article 98. *Infraccions i sancions tributàries.*

En tot el que es referix a la qualificació d'infraccions tributàries, així com en la determinació de les sancions corresponents, caldrà ajustar-se, en cada cas, al que disposen els articles 77 i següents de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, General Tributària.

CAPÍTOL II

Taxa per inspeccions i controls veterinaris d'animals vius que s'introdueixen en territori nacional procedents de països no comunitaris Article 99. *Fet imposable i quanties.*

1. Constituïx el fet imposable de la taxa la prestació o realització, pels servicis veterinaris d'inspecció fronterera de l'Administració General de l'Estat, adscrits als llocs per on s'introdueixen animals vius procedents de països tercers, dels servicis o les activitats relatius a la inspecció i control veterinari de la importació dels animals vius relacionats en l'apartat següent.

La taxa no s'aplicarà als controls veterinaris dels animals domèstics de companyia, distints dels èquids, que acompanyen viatgers sense fins lucratiu.

2. Les quanties de la taxa seran les següents:

a) Per als grups d'animals que s'expressen a continuació, la quota tributària serà la resultant d'aplicar 4,916519 euros per tona de pes viu, amb un mínim de 29,486856 euros per lot: bovins, solípedes/èquids, porcí, oví, caprí, aus, conills, caça menor de ploma i pèl, i altres animals de caça, com els porcs senglars i remugants.

b) Per a la resta d'animals, la quota tributària serà la resultant d'aplicar 10,053730 euros per cada nombre d'unitats que s'expressen a continuació, multiplicats pel factor resultant de dividir les unitats que componen el lot per les unitats de cada grup anterior, arrodonint per excés este coeficient, amb un mínim de 29,486856 euros per lot: abelles: 20 ruscós; animals de pes viu inferior o igual a 0,1 kg (excepte esquers vius per a pesca): 10.000 animals; animals de pes viu superior a 0,1 kg: 200 animals; animals de pes viu superior a 1 kg fins a 20 kg: 20 animals; altres animals de pes viu superior a 20 kg: un animal; i esquers vius per a pesca: 100 kg.

c) Estes tarifes s'incrementaran en un 50 per cent quan les actuacions hagen de ser realitzades en horari nocturn o en dissabte o festiu.

d) En el cas d'importacions procedents de països tercers, amb els quals hi haja acords globals d'equivalència amb la Unió Europea en matèria de garanties veterinàries, basades en el principi de reciprocitat de tracte, la quota tributària serà la que resulte de l'aplicació d'estos acords.

Article 100. *Subjectes passius.*

Són subjectes passius de la taxa, en qualitat de contribuents, les persones, físiques o jurídiques, per a les quals es realitzen els servicis i activitats descrits en l'article anterior.

Article 101. *Responsables.*

1. Seran responsables de la taxa els agents de duanes que participen en la introducció d'animals en el territori nacional procedents de tercers països. Esta responsabilitat serà de caràcter solidari quan actuen en nom propi i per compte del subjecte passiu, i subsidiària quan actuen en nom i per compte del subjecte passiu.

2. Així mateix, seran responsables dels deutes tributaris derivats d'esta taxa les persones i entitats a què es referix la secció 2a del capítol III del títol II de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, General Tributària, en els termes previstos en esta.

Article 102. *Meritació i reembossament.*

1. La taxa es meritara en el moment en què se sol·licite la realització de les activitats d'inspecció i control sanitari en els establiments o instal·lacions en què es desenrotllen aquelles. La taxa s'abonarà abans que comencen les activitats d'inspecció i control la realització de les quals constituïx el fet imposable. No obstant, podrà exigir-se el seu pagament en el moment en què se sol·liciten les dites actuacions d'inspecció i control, quan estes hagen de dur-se a terme en un termini no superior a 24 hores des de la sol·licitud. Els animals no podran abandonar el lloc fronterer sense que s'haja efectuat este pagament.

La taxa s'abonarà abans que comencen les activitats d'inspecció i control. Els animals no podran abandonar el lloc fronterer sense que s'haja efectuat este pagament.

2. Procedirà el reembossament de l'import de la taxa, a sol·licitud del subjecte passiu, quan no arribe a realitzar-se l'actuació administrativa que constituïx el fet imposable per causa no imputable a este.

Article 103. *Prohibició de despatx i restitució.*

1. Les autoritats no podran autoritzar el despatx a lliure pràctica en el territori de la Unió Europea sense que s'acredite el pagament de la taxa.

2. L'import de la taxa corresponent no podrà ser objecte de restitució a tercers, siga de forma directa siga de forma indirecta.

CAPÍTOL III

Taxa per autorització i registre d'altres productes zoosanitaris Article 104. *Fet imposable i quanties.*

1. Constituïx el fet imposable de la taxa la prestació o realització, pels òrgans competents de l'Administració General de l'Estat, dels següents servicis o activitats relatius a productes zoosanitaris i entitats elaboradores, distints en els dos casos dels medicaments veterinaris i els biocides d'ús ramader:

a) Procediment d'autorització d'obertura d'una entitat elaboradora de productes zoosanitaris.

b) Presentació de la notificació de transmissió de la titularitat de l'autorització d'obertura d'una entitat elaboradora de productes zoosanitaris.

c) Procediment de revalidació de l'autorització d'obertura atorgada a una entitat elaboradora de productes zoosanitaris.

d) Procediment de modificació de l'autorització ja atorgada d'obertura d'una entitat elaboradora de productes zoosanitaris.

e) Procediment d'atorgament d'autorització per a la comercialització i inscripció en el registre d'un producte zoosanitari.

f) Procediment de notificació de transmissió de la titularitat de l'autorització per a la comercialització i inscripció en el registre d'un producte zoosanitari.

g) Procediment de modificació de l'autorització per a la comercialització i inscripció en el registre d'un producte zoosanitari.

h) Procediment de renovació quinquenal de l'autorització per a la comercialització i inscripció en el registre d'un producte zoosanitari.

i) Procediment d'expedició de certificats.

2. Les quanties són les següents:

a) Procediment d'autorització d'obertura d'una entitat elaboradora de productes zoosanitaris: 588,51 euros.

b) Presentació de la notificació de transmissió de la titularitat de l'autorització d'obertura d'una entitat elaboradora de productes zoosanitaris: 67,43 euros.

c) Procediment de revalidació de l'autorització d'obertura atorgada a una entitat elaboradora de productes zoosanitaris: 116,47 euros.

d) Procediment de modificació de l'autorització ja atorgada d'obertura d'una entitat elaboradora de productes zoosanitaris: 588,51 euros.

e) Procediment d'atorgament d'autorització per a la comercialització i inscripció en el registre d'un producte zoosanitari: 398,47 euros.

f) Procediment de notificació de transmissió de la titularitat de l'autorització per a la comercialització i inscripció en el registre d'un producte zoosanitari: 67,43 euros.

g) Procediment de modificació de l'autorització per a la comercialització i inscripció en el registre d'un producte zoosanitari: 98,03 euros.

h) Procediment de renovació quinquennal de l'autorització per a la comercialització i inscripció en el registre d'un producte zoosanitari: 134,86 euros.

i) Procediment d'expedició de certificats: 18,39 euros.

Article 105. *Subjecte passiu.*

Seran subjectes passius de la taxa les persones físiques o jurídiques que sol·liciten la prestació dels servicis o la realització de les activitats que constitueixen el fet imposable.

Article 106. *Meritació.*

1. La taxa es meritara en el moment en què se sol·licita la prestació del servici o la realització de l'activitat administrativa. Quan la taxa grave l'expedició de documents es meritara al temps de presentar-se la sol·licitud que inicie l'expedient.

2. No es tramitarà cap sol·licitud que no vaja acompanyada del justificant de pagament de la taxa que corresponga.

TÍTOL VII

Informació, formació i sensibilització

Article 107. *Programes i projectes.*

Les Administracions competents promouran la formació dels ramaders en matèria de sanitat animal, incloent el seu estudi en tots els programes de formació desenrotllats en el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, així com la realització de projectes educatius i científics; tot això amb la finalitat de fomentar el coneixement de la sanitat animal i les seues repercussions en la salut de les persones i en el medi ambient.

Disposició adicional primera. *Silenci administratiu.*

En compliment del que preveu l'article 43 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, el venciment del termini màxim per a resoldre, sense haver-se notificat resolució expressa a l'interessat, s'entendrà com a silenci administratiu negatiu en els procediments següents:

a) Procediments d'autorització de comercialització i inscripció en el registre de productes zoosanitaris distints dels medicaments veterinaris, així com de la seua

renovació, modificació i notificació de transmissió de la titularitat.

b) Procediments d'autorització d'obertura d'entitats elaboradores de productes zoosanitaris distints dels medicaments veterinaris, així com de la seua revalidació, modificació i notificació de transmissió de la titularitat.

c) Procediment d'expedició de certificacions de productes zoosanitaris distints dels medicaments veterinaris, i d'entitats elaboradores d'estos.

d) Procediments per a la realització dels controls veterinaris previs a la importació o exportació d'animals, productes d'origen animal, productes per a l'alimentació animal o productes zoosanitaris.

Disposició adicional segona. *Ceuta i Melilla.*

1. La introducció en el territori de les ciutats de Ceuta i Melilla d'animals, productes d'origen animal i productes zoosanitaris, siga quin siga el seu destí posterior, es realitzarà únicament a través dels llocs d'inspecció fronterers o dels centres d'inspecció autoritzats a l'efecte, i, en el cas dels productes per a l'alimentació animal, a través dels punts d'entrada autoritzats a l'efecte per l'Administració General de l'Estat.

L'eixida de Ceuta i Melilla d'animals, productes d'origen animal, productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal, siga quin siga el seu destí posterior, es realitzarà únicament a través dels llocs d'inspecció fronterers o dels centres d'inspecció, recintes o punts d'eixida autoritzats a l'efecte per l'Administració General de l'Estat.

Les dites mercaderies hauran de ser inspeccionades, i les inspeccions o proves sanitàries es realitzaran en els esmentats llocs d'inspecció fronterers, centres, recintes o punts autoritzats per l'Administració General de l'Estat. Els animals, productes d'origen animal, productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal, subjectes a inspecció veterinària, seran els establits en la corresponent normativa d'aplicació en cada cas.

2. L'entrada en la resta del territori nacional d'animals, productes d'origen animal i productes zoosanitaris, procedents de Ceuta i Melilla, es realitzarà únicament a través dels llocs d'inspecció fronterers o dels centres d'inspecció autoritzats a l'efecte, i, en el cas dels productes per a l'alimentació animal, a través dels punts d'entrada autoritzats per l'Administració General de l'Estat. Les dites mercaderies hauran de ser inspeccionades, i les inspeccions o proves sanitàries es realitzaran en els esmentats llocs d'inspecció fronterers, centres d'inspecció o punts d'entrada. Els animals, productes d'origen animal, productes zoosanitaris i productes per a l'alimentació animal, subjectes a inspecció veterinària, seran els establits en la corresponent normativa d'aplicació en cada cas.

Disposició adicional tercera. *Competències d'altres ministeris.*

Les disposicions d'esta llei, quan afecten animals adscrits als Ministeris de Defensa i de l'Interior i els seus organismes públics, seran aplicades per part dels òrgans competents dels esmentats departaments, excepte en els supòsits d'importació o exportació, que s'aplicarà el que disposa el capítol II del títol II d'esta llei.

En tot cas, els Ministeris de Defensa i de l'Interior hauran de comunicar al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació tota la informació relativa als seus animals que siga necessària perquè este departament pugui exercir les seues competències en matèria de sanitat animal.

Disposició addicional quarta. *Pla nacional de retirada de residus especials.*

El Comitè Nacional del Sistema d'Alerta Sanitària Veterinària elaborarà i establirà un pla nacional de retirada de residus d'especial tractament per a situacions excepcionals que assegure en totes les comunitats autònomes la seua realització. L'esmentat pla contindrà l'àmbit i abast dels residus afectats.

Disposició transitòria primera. *Procediment d'inspeccions.*

Fins que s'establisquen procediments específics en matèria d'inspeccions, s'aplicarà el que disposa a l'efecte el Reial Decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la producció agroalimentària, en tot allò que no s'opose al que disposa la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i els seus reglaments de desplegament, sense perjudi de les competències de les comunitats autònomes.

Disposició transitòria segona. *Normes reglamentàries en matèria de sanitat animal.*

Fins que es dicten, d'acord amb el que preveu esta llei, noves disposicions sobre les matèries respectives, queden vigents totes les normes reglamentàries dictades en matèria de sanitat animal, en allò que no s'oposen al que disposa esta llei, i especialment el Reglament de la Llei d'Epizooties, aprovat per mitjà del Decret de 4 de febrer de 1955.

Disposició transitòria tercera. *Registre d'explotacions.*

Els titulars d'explotacions d'animals que, en el moment de l'entrada en vigor d'esta llei, no es troben registrades en la comunitat autònoma corresponent de conformitat amb el que disposa l'article 38, disposaran d'un termini màxim de dos anys per a sol·licitar l'esmentat registre, sempre que la comunitat autònoma competent no hi haja establert altres terminis inferiors.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que estableix esta llei, i expressament les següents:

- a) La Llei d'Epizooties de 20 de desembre de 1952.
- b) L'article 19 de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social.
- c) L'article 8 i els apartats 2, 3 i 4 de l'article 103 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social.
- d) El Grup X «Productes zoonosanitaris» de l'apartat 1 de l'article 117 de la Llei 25/1990, de 20 de desembre, del Medicament.
- e) La Llei 26/2001, de 27 de desembre, per la qual s'estableix el sistema d'infraccions i sancions en matèria d'encefalopaties espongiformes transmissibles.

Disposició final primera. *Títols competencials.*

Esta llei té el caràcter de normativa bàsica a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a, 16a i 23a de la Constitució, que reserva a l'Estat la competència exclusiva en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, bases i coordinació general de la sanitat i legislació bàsica sobre protecció del medi ambient.

S'exceptua d'este caràcter de normativa bàsica la regulació continguda en els articles 12 a 15 d'esta llei, així com el règim sancionador relatiu a importacions i exportacions que s'hi preveuen, que es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.10a i 16a, primer incís, de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de comerç exterior i sanitat exterior, respectivament, i la regulació continguda en els articles 96 a 106, que es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.14a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria d'hisenda general.

Així mateix la regulació continguda en els articles 60 a 63 d'esta llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.16a, tercer incís, de la Constitució, que atribueix a l'Estat competència exclusiva en matèria de legislació sobre productes farmacèutics.

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 25/1990, de 20 de desembre, del Medicament.*

S'afeg un apartat 4 a l'article 50 de la Llei 25/1990, de 20 de desembre, del Medicament, amb el contingut següent:

«4. Les Administracions públiques, en l'exercici de les seues competències, podran adquirir els medicaments veterinaris, en especial les vacunes, que siguin necessaris, directament dels fabricants o de qualsevol centre de distribució autoritzat.»

Disposició final tercera. *Actualització de sancions.*

Es faculta el Govern per a actualitzar, per mitjà de reial decret, l'import de les sancions previstes en esta llei, d'acord amb els índexs de preus de consum de l'Institut Nacional d'Estadística.

Disposició final quarta. *Modificació de la quantia de la taxa per inspeccions i controls veterinaris d'animals que s'introdueixen en territori nacional procedents de països no comunitaris.*

1. Els paràmetres per a quantificar la taxa prevista en l'article 99 d'esta llei seran:

- a) Respecte del que preveu l'apartat 2.a), la tona per pes viu i un mínim per lot.
- b) Respecte del que preveu 2.b), el nombre d'unitats de cada grup d'animals i un mínim per lot.

2. Per orde ministerial es podrà modificar la quantia dels paràmetres anteriors.

Disposició final quinta. *Facultat d'aplicació i desplegament.*

S'autoritza el Govern per a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i desplegament d'esta llei.

Per tant,

Mane a tots els espanyols; particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 24 d'abril del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ